

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXX Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, VASARIS — FEBRUARY 17, 1976

Nr. 33

Kodėl Teng buvo pažemintas

Hua Kuo-feng paskyrimas laikinu ministru pirmininku yra kompromisas ir noras nuraminti radikalų elementą

Peldmas. — Reuterio žinių agentūra šiek tiek paaikškina, kodėl Teng Hsiao-ping buvo pažemintas, jo vieton paskiriamas einančiu premjero pareigas Hua Kuo-feng. Pirmiausia prasiūdyta nuo Pekino universiteto, kur ant sienų prieš Tengą buvo pradėti klijuoti plakatai ir jį imta lyginti su Chruščiovu. Chruščiovas Kinijoje laikomas revizionistu, suniekinusi tikrąjį komunizmą. Kultūrinės revoliucijos metu "naujuoju Chruščiovu" buvo laikomas Liu Sao-či, prezidentas. Raudonoji gvardija, radikalų komunistų organizacija, pasistengė, kad Liu būtų pašalintas. Teng dabar priskiriamas tam pačiam blokui.

Panašų plakatų atsirado ir Šanchajuje, universitete ir dar

bininkų kvartaluose, kuriuose buvo atakuojama valdžia, kad yra pasimetusi ir nėra kas veda tautą, o dabartiniai vadovai pasidavę "kapitalistų įtakai". Net autobusais ir laivais plaukė milijonai žmonių į Fudan universitetą, kur buvo suruoštas masinis susirinkimas ir kritikuojamas Tengas. Kai kuriuose plakatuose Teng buvo kaltinamas, kad nukrypo nuo Mao Tse-tungo kelio, kad partija turinti vadovauti kariuomenei, o ne atvirksčiai.

Vasario 6 "Liaudies laikraštys" pirmame puslapyje, neminint Tengą vardo, buvo atakuojami dešinėji, kurie "nori pakeisti visos šalies spalvą". Kitą dieną jau buvo paskelbta, jog ministerio pirmininko pareigas laikinai eis Hua Kuo-feng, sau-

gumo ministeris. Vakariečiai aiškina jo paskyrimą noru nuraminti radikalų elementą ir išvengti kompromiso. Esant tokiai atmosferai, Teng ilgiau pasilikti savo poste negalėjo. Sprendimas nėra galutinis ir ateitis parodys, kuria linkme viskas pasisuks.

Maskvos paneigimas apie susišaudymus

Maskva. — Apie tai, kad Kinijos - Sovietų Sąjungos pasienyje įvyko ginkluoti incidentai, pirmiausia paskelbė Pekino Hsinhua žinių agentūra, pakartoję Hong Kongas ir Tokiją, su komentarais ir be jų citavo visa Vakarų spauda. Maskva visa tai paneigė. Gautam Tasso biuleteny pilnas paneigimas taip skamba: "Pastaruoju metu Vakaruose sklaidžiami gandai, kad Sovietų Sąjungos ir Kinijos pasienyje, Sinkiang rajone, tariamai įvyko ginkluoti susirėmimai. Remiamasi Kinijos Liaudies Respublikos radijo stočių pranešimais ir Pekino spauda.

"Visa tai gryni gryniausios prasimanymas. Jokių ginkluotų susirėmimų pasienyje nevyko. Reikalas, matyt, tas, kad tokius prasimanymus sklaidžia Pekinas, siekdamas kurstyti Kinijos liaudyje Sovietų Sąjungai priešiškus jausmus. Daroma tai ne iš gero gyvenimo. Pekino lyderiai bet kuria kaina nori nukreipti savo liaudies dėmesį nuo vidinių nesklaidumų, nuo pastaruoju metu paastrėjusios kovos dėl valdžios.

"Reikia manyti, jog ir šis Pekino propagandos triukas negalės suklaidinti nei Kinijos liaudies, nei kitų šalių visuomenės. Pekino "antis", kaip paaikškėjo, su kvapeliu".

Bruselis. — Bendrosios rinkos kraštai svarsto reikalą visiems pripažinti prosvietinę Angolos vyriausybę. Atskirai svarstą ta padaryti ir Švedija.

Po jaunimo surušto Vasario 16 minėjimo LB Vid. Vakarų apygardos pirm. M. Jakaitis, gen. konsulė J. Daužvardienė ir svečias B. Naudžiūnas. (Nuotr. Jono Kuprio)

Vasario 16 Senate

Telefoninis pranešimas

Washingtonas. — Vakar Senate buvo paminėtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Iš Madą prieš minėjimą sukalbėjo Senato kapelionas Edward Elston. Pradėjo posėdį sen. John Glenn iš Ohio, buvęs astronautas, o pravedė sen. Charles Percy iš Illinojaus.

Percy savo kalboj priminė Amerikos 200 metų sukaktį ir tuos, kurie dėl jos laisvės kovoję ir mirė. Tokios pat pagarbos verti ir tie, kurie kovoję, mirė ir dėl Lietuvos. Paminėjo atkurtos Lietuvos konstituciją ir Lietuvos buvusią pagarbą laisvei ir žmogaus teisėms, pabrėžė sunkią dabartinę okupacijos priešpauą. Džiaugėsi Radio Free Europe ir Liberty veikimu. Tik tos stotys ir gali perduoti teisingas informacijas už geležinės uždangos. Stočių reikšmę patvirtina ir "Pravdos" nervinimasis. Iš visko matyti, kad teisingos žinios Maskvai labai skaudžios, pabrėžė senatorius.

Amerika radijų veikimą palaitys ir ateity, jų programą plėsis ir stiprins. Paminėjo ir daug beturvių vardų, kurie nuoširdžiai darbuojasi dėl savo tėvų žemės laisvės. Paminėjo ir kai kurias organizacijas, kaip Alta, Lietuvos Bendruomenė, Lietuvos vyčiai.

Minėjime dalyvavo ir lietuviai: St. Bačkis, J. Genys, A. Vaičiulaitis, A. Michelevičiūtė, Eug. Smilgys ir kun. J. Prunskis.

Vakare buvo priėmimas Lietuvos atstovybėje.

Maskva prieš Rodeziją

Londonas. — Britų laikraščiai vakar rašė, kad Budapeste Rodezijos juodųjų partizanų vadovas buvo susitikęs su sovietų atstovais. Sovietai pažadėjo Rodezijos sukilėliams pilną paramą, įskaitant ir ginklus.

Bukovskio motina gelbsti sūnų

Maskva. — Rusų rašytojo disidento Vladimiro Bukovskio motina pasinėšė laišką tarptautinei Amnesty International organizacijai, prašydama padėti išgelbėti jos sūnų, kuris tebėra laikomas Vladimiro kalėjime ir šiuo metu sunkiai serga. Vladimiras Bukovskis yra jaunas gabus rašytojas, pasižymėjęs savo kova už pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių atstatymą Sovietų Sąjungoje. Už knygą "Laisvas apsisprendimas — psichinė liga Sovietų Sąjungoje" buvo jau praityje kelis kartus suimtas ir pasijustas į psichiatrinę ligoninę. Atlikęs bausmę 1972 m. buvo trečią kartą suimtas ir nutestas septyneriems metams.

La Mongie, Prancūzija. — Sniego griūtys Pirenėjų kalnuose užvertė ir palaidojo 10 žmonių, įskaitant ir buvusį prancūzų slidinėjimo meistrį Jean Pierre Augert.

Iranas atpigino naftą

Teheranas. — Iranas, negalėdamas konkuruoti su Saudi Arabija ir Kuwaitu, apie 10 procentų sumažino naftos žaliavų kainą. Tie kraštai buvo priversti prisipažinti, kad didžiausios naftos vartotojai ieško kitų energijos šaltinių, mažiau perka arabų ir nearabų naftos. Pradedama jau nesilaikyti naftos šalių nustatytų kainų, pradeda savo tarpe varžytis. Iš to bus daugiau naudos Vakarams.

Saigono bažnyčioje nušovė 2 partizanus

Saigonas. — Papildomai pranešama, kad Pietų Vietnamo policija ir kariuomenė Saigono katalikų bažnyčioje praėjusią savaitę su partizanais kovoję visą naktį ir nušovė du. Partizanų vadai buvo suimti.

PANEIGIAM PRANEŠIMAI APIE SPINDULIŲ ŽALĄ

Maskva. — Amerikos ambasadoje buvo paneigti "Boston Globe" pranešimai apie ambasadoriaus Walter Stoessel pasilpausimą ligą, atsiradusią, greičiausiai, dėl sovietų naudojamų spindulių. "Ambasadorius jaučiasi gerai, darbingas, gydytojų pagalbos nereikalingas", buvo paaiškinta.

Bostono laikraštis buvo minėjęs, jog Stoessel liga panaši į leukemiją, atsiradusi dėl sovietų naudojamų spindulių, kuriais jie peršviečia ambasadą, norėdami klausyti pasikalbėjimų. Dėl to buvo įteiktas Kremlui protestas. Apie Stoesselio sveikatą AP užklausė Valstybės departamente. Iš ten buvo nelabai aiškūs atsakymas: "Ambasadoriaus sveikata yra jo asmeninis reikalas, ir mes čia negalime diskutuoti". Dar buvo paklausta, kaip suderinti faktą, kad neseniai į Maskvą nuvyko amerikietis karinis technikas ir pradėjo tirti personalo kraujo cels. Buvo atsakymas: "Pirmieji tyrimai parodė, kad didelio nenumatomo kraujuje nepastebėta".

Anksčiau buvo paskelbta kiek daugiau detalių apie sovietų

Kissingeris į Lotynų Ameriką

Washingtonas. — Kissingeris vakar išvyko į Lotynų Ameriką. Jo, kaip valstybės sekretoriaus, kelionė į šį žemyną dar pirmoji. Pirmiausia sustojo Venecueloje. Lankys dar Peru, Braziliją, Kolumbiją, Costa Ricą ir Guatemala. Ryšium su numatomu jo atvykimu, vakar buvo pranešta apie bombos sprogimą ties Amerikos ambasada Caracase. Plačiau apie tai nebuvo pranešta.

Viena lankymosi priežastimi yra Panamos kanalo statuso pakeitimas. Venecuolos spauda vakar jau atsiliepė, kad didelio sprendimo iš šio apsilankymo netenka laukti.

Birželio 10 Santiago, Čilėje, bus Amerikos valstybių organizacijos susirinkimas, ir ten Kissingeris pažadėjo dalyvauti. Po susirinkimo aplankys ir Argentina.

Sausra pakenks derliui

Oklahoma City. — Amerikos vakaruose ši žiema buvo per daug sausa, ir bijoma, jog tai pakenks žeminiams kviečiams ir kitiems rudenį pasėtiems javams. Spėjama, kad sausra gali nusitęsti ir iki vasaros. Sausros teorija rišama su saulės magnetinių laukų žemu aktyvumu. Šiam šimtmetį didžiausios sausras 1901, 1934 ir 1954 metais kaip tik ir buvo, kai saulės magnetinio lauko aktyvumas buvo ypatingai mažas. Šiais metais žemiausią laipsnį pasiekė vasaros vidury.

Lagos. — Nigerijos policija tebeieško sukilimo vado pulk. lt. B. S. Dimka. Dimka nušovė krašto prezidentą gen. Murtala Muhamedą, važiuojantį per miestą. Anksčiau buvo manoma, kad Dimka yra suimtas, bet tai netiesa.

Bolševikų kaltinimai Kinijai

Vilnius. — Vilniškė Elta (IL 6) paskelbė Tasso "Kaltinimą maoizmui". Tam kaltinime skaitome:

"Režimas, kurį primetė Mao Kinijai, didžiai antilaudinis. Tuo įtikina naujo dokumentinio filmo "Už baimės sienos", skirto šių dienų Kinijai, kadrai. Daugely metų maoistai stato šioje šalyje nematomą "baimės" sieną, kuri eity per kiekvieną namą, kiekvieną šeimą, visos kinų tautos protą, širdį ir dvasią.

"Žiūrovai mato per stebuklą išsigelbėjusiu nuo maoistų susidorojimo komunistų ir chunveibinų, darbininkų ir iš Kinijos pabėgusių žymų vadovų, aktorę ir buvusį kareivį diversantą, atėjusį prisipažinti Tarybų valdžiai, ir kapitalistą, laisvai gyvenantį maoistinėje Kinijoje. Kiekvienas iš jų, pasakodamas savo istoriją, atskleidžia įvairias šių dienų Kinijos gyvenimo puses. Nuolatinė baimė, netikrumas rytdiena, teroras ir psichozė leidžia maoistams susidoroti su visais kitaip galvojančiais.

"Šiandien šalis yra patekusi į ekonominę ir politinę aklavietę. Juo tragiškiau Kinijos liaudžiai skamba iš ekrano beprotiški "didžiojo vairininko" žodžiai: "Mes turime užkariauti Žemės rutulį", "ruošis karui — kasti slėptuves".

"Maoistų vadovas išplėdė Kiniją iš broliškų socialistinių šalių šeimos, iškeitė kovą prieš imperalizmą nežabotu šmeižtu prieš Tarybų Sąjungą, marksistines-leninistines partijas, socializmą kuriančias alstybes. Bet, nepaisant visų maoistų pastangų suteikti antitarybškumui Kinijoje negrįžtamą pobūdį, jiems nepavyks išdildyti iš Kinijos liaudies sąmonės gerus jausmus Tarybų Sąjungai.

Vasario 3 d. per Centrinę televiziją demonstruotas filmas yra dokumentinis kaltinimas maoizmui. Juostą sudaro kino kadrai, kuriuos autorai nufilmavo įvairiu laiku tiek pačioje Kinijoje, tiek ir už jos ribų. Taip pat panaudoti archyviniai kino ir foto dokumentai bei oficiali Kinijos kronika".

"Tki pasimatymo Lake Placide 1980"

Innsbruckas. — Žiemos olimpiados ugnys užgesintos, ir oficialus pranešėjas anglų prancūzų ir vokiečių kalbomis pasakė "iki pasimatymo 1980 Lake Placide" (New Yorko valstijoje). Olimpiada praėjo tvarkingai, olimpinio komiteto pirmininkas lordas Killanin pripažino, kad atletų ir svečių apsauga buvo labai gera.

Amerikiečiai iš viso per 12 dienų surinko 10 medalių (3 aukso), o profesionalai sovietų 27, taip pat profesionalai Rytų Vokietijos — 19.

Planuojami tiltai ok. Lietuvoj

Vilnius. — Iš ok. Lietuvos spaudos matyti, kad planuojamas rekonstruoti Kauno - Klaipėdos plentas ir Vilniaus - Panevėžio automobilių ruožas. Numatyta pastatyti naujus tiltus per Nemuną Jurbarkė, per Nerį Gardinuose ir Kaune, siauruosius geležinkelius paversti plačiaisiais, baigti elektrifikuoti Vilniaus geležinkelių mazgą.

Kai Pekine lankėsi Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidas, jį pasitiko karališkai, šią nuotrauką įsidėjo visi Kinijos laikraščiai

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

SKRANDŽIO ŽAIZDOS TVARKYMAS

Saugokimės netikrų prašų medicinoje — sveikėsi būsimie.

Medicinos perspėjimas

Tik tu, žmogau, nesiorientuok — bemažant tavo visos žmogaus psichiką. Ypač medicinoje nesiorientuojančiuosius išnauja visoki vertelgos. Visi girdime per radiją ir televiziją apie vaistus nuo "acid indigestion". Tačiau tokios ligos nėra ir, žinoma, nereikia nei vaistų nesamam ligai tvarkyti. Tokiais ir panašiais skelbimais pelnagaudžiai žvejoja drumstame vandenyje. Kad mažiau žuvų lietuvių tarpe jie sužvejojė ir išnaudotų, skelbiame eilę rašinių apie skrandžio opos (žaidos) dabartinio medicinos supratimu tvarkymą. Žaidos atsiranda skrandyje ir dvilikapirštėje žarnoje. Trumpešiais žodžiais čia jas skrandžio žaidomas vadiname, bet vėliau išskirsime, nes jų gydymas kiek skiriasi.

Žaidza skrandyje — senas ir nežinomas dalykas

Amerikietis gydytojas Bertram W. Sippy — žinomiausias ir pajėgiausias vidaus ligų, ypač virškinimo kanalo negerovių žinovas, 1915 m. rašė sekančią tiesą apie skrandžio žaidomas (bendru vardu — skrandžio ir dvilikapirštės žarnos žaidomas vadinamos peptinės žaidomas (peptic ulcers), mat, fermentas pepsinas, esąs skrandžio sunkoje, talkina žaidzų išsivystymę. Minėto gydytojo Sippy net dar ir dabar vartojama dieta skrandžio žaidzoms gydyti. Tai palapinsni stiprėjantis maistas, duodamas ligoniui, sergančiam minėtomis peptinėmis žaidzomis skrandyje ir dvilikapirštėje žarnoje.

Taigi, tas gyd. Sippy prieš pusę šimtmečio rašė: "Kaip aš suprantu, žaidzoms reikalas ir jos gydymas sukasi apie sekančius tris svarbiausius klausimus: 1. Kokios priežastys sukelia žaidzų? 2. Kas lėtina ar visai sutrukdžia žaidzų gijimą? 3. Ką mes, gydytojai, galime daryti, kad sužadintume gyvos mėsos (granuliacijos) atsiradimą žaidzų; tos granuliacijos yra svarbios žaidzoms sugijimui ir galutinai buvusios žaidzoms vietos surandėjimui?"

Jau praėjo daugiau, kaip pusė šimto metų, kai gyd. Sippy pasakė minėtus klausimus, jie iki šiandien nėra pilnai medicinoje atsakyti. Kiekvienos ligos gydymas remiasi tos ligos priežasčių sulaukymu bei pašalinimu.

Iki šiol medicina tikrai nežino, kas sukelia žaidzoms skrandyje ir dvilikapirštėje žarnoje. Žinomi pasikiri veikėjai — žaidzoms kurstytojai. Vienas tokių veikėjų žaidzoms (peptinės) atsiradime yra skrandžio rūgštis (gastric acid). Ta rūgštis žaidzoms dramoje vaidina degintojo vaidmenį. Jos kiekis lengvai susekamas ir, teoretiškai imant, nesunkiai neutralizuojamas. Daugelis kitų aktorių — veiksmų svarbias roles vaidina žaidzoms peptinėje dramoje. Paminėtini sekančieji šios dramos aktoriai.

Antras minėtos žaidzoms skrandžio dalies (antrum vadinamos) nenormalus judėjimas. Skrandžio, jo sienelės nestovi ramiai, kaip maistas. Jos nuolat juda, varo maistą tolyn — į plonos žarnos pirmają dalį, vadinamą dvilikapirštę žarna. Nenormaliai lėtas žemutinės skrandžio dalies judėjimas sulaukia ilgiau maista

skrandyje (gastric stasis). Tada skrandžio turinys darosi labiau rūgštus. Tas pasitarnauja žaidzoms atsiradimui. Trečias veiksnys žaidzoms atsirasti yra nepakankamas uždarymas skrandžio išėjimo į dvilikapirštę žarną (incompetent pyloric valve). Mat, skrandžio anga į dvilikapirštę žarną yra vadinama pylorus. Iš čia vardas pylorinio vožtuvėlio (valve). Viskas visur turi būti savo vietoje, įskaitant ir skrandį. Kai minėtas vožtuvėlis būna nepakankamas, tada dvilikapirštės žarnos turinys (sultys) veržiasi į skrandį, taigi lipa atgal. O jos turėtų tekėti tolyn plonomis žarnomis. Dvilikapirštės žarnos sultys turi tūlžies, jos yra šarminės. Jos skrandyje nepageidaujamos, nes čia turi būti rūgštis karalija, tik, žinoma, nepergausios. Taip ir būna šarmais — tulžimi erzinama skrandžio gleivinė. Atsiranda taip vadinamas dėl tūlžies gautas gastritas (bile gastritis).

Ketvirtos eilės roles žaidzoms sukėlimė ima vaidinti įvairūs veiksniai. Kai kurie vaistai ir nuodai priskiriami prie skrandyje žaidzų skatinimo. Svarbiausi čia yra du: tabakas ir prieš reumatizmą vaistai, vienu vardu vadinami salicilinės rūgšties dariniai (salicylatai). Prie pastarųjų priskiriami visokie aspirinai, anacina, butizolidina. Alkoholis beveik visada sukelia paviršutinį skrandžio sienelių išopėjimą — kartais tos žaidzės gausnais didelės ir gilios. Tada pacientas — girtuoklis gali mirtinai nukraujuoti. Čia dar reikia daugiau mediciniškos švietimo visuose skrandžio žaidzų sukėlių veiksniuose.

Gėris su blogiu ir skrandyje kovoja

Visur ir visuomet gėris kovoja su blogiu. Žmonės pasiskirsto grupėmis: vieni stoja gėrio pusėn, kiti — priešingon. Daugelis dalykų žaloja normalų stovį skrandžio ir dvilikapirštės žarnos sienelių (mucosa). Geriausiai bus dabar, jei mes apie skrandyje žaidzoms atsiradimą galvosime kaip apie neigiamą veiksnį viršijimą ant teigiamųjų. Tais atvejais visur, o taip pat ir skrandyje, gausnais suirutė. Jame atsiranda žaidza. Gydymas remiasi ne kuo kitu, kaip padėjimu kūniui suorganizuoti apginamąsias jėgas skrandžio ir dvilikapirštės žarnos gleivinei. Kai gydymo pagalba žaidzoms skatinančios jėgos silpsta, o gleivinė apsaugojančios jėgos stiprėja — žaidza gyja ir visiška pranyksta.

Dvi pagrindinės žaidzoms

Taip vadinamos pepsinės (išgautzoms padedant pepsinui — fermentui) žaidzoms viršutinim virškinimo kanale būna dviejų rūšių, priklausomai kur jos atsiranda: 1. Skrandžio žaidzoms (gastric ulcer) ir 2. Dvilikapirštės žarnos žaidzoms (duodenal ulcer). Čia prisiminsime, kad plonoji žarna, susijungianti su skrandžiu — pirmoji jos dalis yra dvilikos skersinių pirštų ilgio, iš čia jos vardas "dvilikapirštė". Iš lotynų kalbos skaičiaus 12 pavadinimo. Ši žarna vadinasi "duodenum". Tai tiek dėl vardo, kad geriau orientuotumės, apie ką eina čia kalba.

Mediciniškas tų abiejų žaidzų (skrandžio ir dvilikapirštės žarnos) gydymas yra beveik vienodas, bet toli gražu, ne visai atžvilgiais tų įvairiose vietose esamų žaidzų gydymas esti vienodas. Pirmiausia susipažinsime

su skirtingumais tų žaidzų tvarkyme. Tada tik eisime prie bendro — vienodo abiejų minėtų žaidzų gydymo.

Dvilikapirštės žarnos žaidza

Kai gydytoji priseina gydyti dvilikapirštės žarnos žaidzą, jis turi apsispręsti keturiais požūriais: 1. Kada tokį ligonį guldyti ligoninėn, 2. Kada reikia tokio ligonio skrandis pakartotinai peršviesti rentgenu, 3. Kada atlikti duodenoskopiją. Tai su specialiu prietaisu (kainuojančiu šešis tūkstančius dolerių) skrandžio vidaus ir dvilikapirštės žarnos vidaus apžiūrėjimas. O tą vamzdelio (piršto storio) pavaldalo įtaisą gali girtuoklis ar kitas save nesutvarkantis vienu momentu įkasti — ir po instrumento. Iš čia to tyrimo brangumas — virš 200 dol. 4. Gydytojas turi orientuotis, kada reikia tokį ligonį su dvilikapirštės žarnos žaidza operuoti.

Kada pacientas guldomas ligoninėn

Dvilikapirštės žarnos žaidzoms savininkas guldomas ligoninėn tada, kai reikalinga ligonis gydyti nuo baisaus paciento nerūgumo, įsitempimo, baimingumo (anxiety-stress). Paguldius tokį pacientą ligoninėn, jam atleidžia nervai. Ypač ligoninės naudą jaučia tie ligonys, kurių namuose "velniava" dedasi. Tai vaikų neramumas, tai priešingos pusės baiminimasis, tai visokios kitokios kasdieninio gyvenimo negerovės neigiamai veikia į žaidzą. Jau vien pagulėjimas ligoninėn — visai raminančios aplinkoj, ligonį tvarko — jo žaidzoms skatina gyti. Tada jaučiamas stiprus pagerėjimas ne tik dvilikapirštės žarnos žaidzoms, bet ir skrandžio.

Gerai, kad dažniausiai nereikalinga ligoniui gultis ligoninėn su dvilikapirštės žarnos žaidza, kol neišsivysto kokia minėtos žaidzoms komplikacija. Dar vienu atveju priseina tokiam pacientui gultis ligoninėn: kai nežiūrint labai stropaus ir gero gydymo, ligonis nesitaisto — žaidzoms ženklai lieka ir net pirmyn žengia. Čia ir prienam svarbų reikalą. Reikia dviejų "didžiųjų" šiame reikale. Turime turėti pajėgų žaidzą užgydyti pacientą. Toks pacientas privalo turėti žmonišką, išsilavinusį gydytoją. Tik kai tokie du "didžiūnai" susieina, žaidza beveik visada užleidžia vietą sveikatai. Tada nereikia nei ligoninės, nei operacijos. Todėl tiek gydytojas, tiek pacientas turi būti visokeriopai priaugę tinkamam dvilikapirštės žaidzoms tvarkymui.

Kada pakartotinai šviesti ligonį rentgenu

Dvilikapirštės žarnos žaidza yra chroniška, pasikartojanti negerovė. Šitą tiesą visi įsidėmėkit. Taip nėra su skrandžio žaidzoms. Dvilikapirštės žaidzoms, jos sukelti skausmai, tęsiasi kelias savaites, nustoja, ir po kurio laiko vėl pasikartoja.

Todėl reikia po šešių savaičių labai energingo ir tinkamo gydymo pakartoti gastrokopiją — padaryti rentgeno nuotrauką. Tada iš rentgeno nuotraukų ir iš gastrokopinio tyrimo galima spręsti, ar žaidza sugijo, ar tik apgijo. Jei pacientas apturi po kurio laiko būdingus žaidzoms simptomus, vengiama šviesti rentgenu. Tada geriausiai atlikti tyrimą gastrokopu. Tai su švietimosi vamzdeliu, kaip ant delno įgalina matyti pakitimus — žaidzoms tiek stempelėje, tiek skrandyje, tiek dvilikapirštėje žarnoje. Tik čia lietuviams reikia susimti ir niekus neskleisti, būk tas tyrimas yra kaž kas baisaus. Visai priešingai: tas tyrimas yra kiek nepatogus neskausmingas. Labai daug pareina nuo paciento kooperavimo. Normalūs pacientai tą tyrimą pakelia šypsodamiesi. Taip!

Nuotrauka kartojama, kai žaidzoms eiga darosi neįprasta. Gastrokopu pakartotinai tiriant, gerai galime sekti žaidzoms gij-

Šio skyriaus vedėjas Cook apskr. ligoninėje, Chicagoje, su specialiu prietaisu tiria (gastrokopuoja) skrandį, dvilikapirštę žarną. Jam padeda technike Mrs. L. Logan. Nuotr. E. Zarate, M. D.

KANADOS ŽINIOS

Missisgauga, Ont.

"T. ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS

Nuo pat šio laikraščio įsikūrimo pradžios, t. y. daugiau negu prieš 25-rius metus, "Tėviškės žiburiai" kasmet ruošia spaudos balių.

Šiemetiniam "T. Ž." spaudos baliuote vasario 7 d. didžiulį Anapilio salę meninę programą atliko pagarsėjęs Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Eytobabicko, ir solistė Irena Grigaliūnaitė.

Programą trumpu žodžiu per garsiaikalbį atidarė oktetso vadovas R. Babickas, pareikšdamas, jog jie koncertą pradėsį toniško muziko Stasio Gailevičiaus komponuota daina ir pageidavo, kad maestro Gailevičius, jeigu jis yra milžiniškoj salėj, ateitų į sceną ir pasirodytų koncerto dalyviams. Deja, kviečiamasis nepasirodė, nes jo koncerto nebuvo. Taip pat pranešėjas pa-

mas, apseinant be rentgeno. Ypač, kai žaidzoms reiškiniai (simpltomai) randas, o nuotrauka nieko nerodo, tada tokio paciento būtinas gastrokopavimas.

Operuojami dvilikapirštės žaidzoms pacientai tik tada, kai šios komplikacijos atsiranda: trūkimas žarnos dėl žaidzoms (perforation), kai užsikemša randu (po gijancios - sugijusios žaidzoms) išėjimas iš skrandžio į dvilikapirštę žarną, smarkiai kraujuojant — pakartotinai, kai žaidza darosi atspari gijimui (unresponsiveness to medical management). Tai taip vadinama atspari - nepasiduodanti gijimui žaidza (intractable ulcer). Čia klaidų turi nedaryti nei gydytojas, nei pacientas. Tada nereikės be reikalo operuoti. Už tai pacientas guldomas ligoninėn — ir jei ten prie geriausio gydymo žaidzoms simptomai laikosi — operuojama.

ĮSVADA. Manoma, kad šiame krašte milijonai nereikalingų operacijų atliekama. Dalis jų daroma dėl netinkamo gydymo ir dėl netvarkingo paciento, turinčio minėtas žaidzoms. Todėl renkimės visi: tiek gydytojai, tiek šiaip žmonės tinkamam darbui — elgesiai ir gyvenimui. Tada visokiose nelaimėse kiekvienam bus lengviau. Daugiau apie tai kitą kartą.

RAŠYKITE: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

PASISKAITYTI. Consultant, February 1976.

BODY WORK COLLISION EXPERTS
J. STANEVIČIUS
Transmissions — Dažymas — Motoro — Karoserijos (Body) ir Sparnų darbas (Fender) Pilnas Patalpinimas GAS FOR LESS
2637 W. 47th St., tel. 523-1249
Chicago, Illinois 60632

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7262
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASTIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-8500
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Press Society.
Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.
Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu gavus iš jo mokėstį, atzymima, iki kada skaitytojas yra užsė mokėjęs.
"Draugo" prenumerata mokama iš anksto
Chicago, Cook, Ill. \$25.00 \$15.00 \$10.00 \$5.50
Kanadoje 25.00 15.00 10.00 5.50
Kitur 23.00 13.00 9.00 4.50
Užsienyje 26.00 16.00 10.00 6.50
Savaitinis 16.00 8.50 — —
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šėštadieniais 8:30 — 12:00.
● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4150
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išklyrus trečiadienius. Šėštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Šėštad. 12-2 val. popiet o trečiadieniais uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2918.

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. Nuo 2 iki 7 val. D. P. Tik susitarus.

Tel. 778-6565
DR. VIDAS J. NEMICKAS
SIRDIES IR VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4290 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir kontakt lenses.
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso telef. RE 5-4410
Rezidencijos telef. GR 6-0617
Valandos: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. Prospect 8-1223.
Ofiso val. Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šėštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Vald.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šėštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 586-3166; namų 636-4850
DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 1-5. Šėštad. pagal susitarimą

NAUJAM GROBIUI LAIMĖTI

Komunistinė propaganda viduje ir svetur pabrėžia Sovietų Rusijos taikos siekimus. Vadina ma "detentės dvasia" šiuo metu yra priemonė užslėpti komunizmo siekimus užvaldyti pasaulį ir aštriai priekaištauti laisviesiems kraštams dėl detentės nesilaikymo. Vakarų nuolaidos, padarytos Helsinky, nesibaigia tik užgrobtų sienų neliečiamumo pripažinimu, bet siekia susilpninti komunistų valdomiems kraštams net informaciją. Laisvųjų siunčiamos žinios taip yra trukdomos, kad, tarant Maskvos su korespondente Elizabeth Pond, sovietų žmonės mažai tesužino, kas darosi pasaulyje. Ypač trukdomos "Laisvės" ir "Laisvosios Europos" informacijos, nes jos drįsta pasakyti tiesą net apie tai, kas vyksta komunistų kraštuose. Tuo pačiu metu Vakarai kaltinami, kad jie kišasi į Sovietų vidaus reikalus ir nori sugriauti jų santvarką.

Komunistinė propaganda, sako šveicarai "Die Tat", nuolat skelbia pasakas ir prasimanymus. Maskva nori visus įtikinti, kad Sovietuose yra laisvė ir taikos siekimas. Teisingumo ministerio paduotojas Sucharevas net specialiu raštu dėstė, kad Sovietų Rusijoje nėra politinių kalinių, kad baudžiamoji tik kriminaliniai nusikaltėliai ir tėvynės išdavikai, kad jo krašte žmonės naudojasi tokia laisve, apie kurią vakariečiai net svajoti negali. Jis sako, kad niekas Sovietų Sąjungoje nėra baudžiamas už skirtingos nuomonės turėjimą, bet tik už tai, kad jis griauja valstybės tvarką ir įstatymus.

Sovietų Sąjungoje net nesą politinio kalinio sąvokos jokioje istatymų knygoje. Tuo tarpu net ne tūkstančiai, bet milijonai dar yra ištemti, kalinami, persekiojami, baudžiami kalėjimais ir pažeminančiomis psichiatrinėmis ligoninių priemonėmis. Amerikiečių kolumnistas R. Drummond užtat sako, kad "šaltasis karas jau vėl grįžta ir kad tai yra siauriau, negu dabartinis padėtis". Taip taikos ir detentės vardu komunistai apgundinėja žmones, mėginami užslėpti savo tikruosius darbus.

Naujas pavojus taikos ir detentės vardu — mėginimas kairiasias ir dabartinę tvarką nepatenkintas grupes sujungti į vadinama "liaudies frontu". Liaudies frontą 1935 m. organizavo komunistinio internacionalo sekretorius Dimitrovas. Apgaule sivilioje prancūzų socialdemokratų vadą Leoną Blumą, komunistai sustabdė Prancūzijos apsiginklavimą ir pagraičino karą. Komunistai liaudies fronto vardu vadovavo žudynėms ir karui Ispanijoje. Karo metu liaudies fronto vadai bėgo į Sovietų Rusiją, kad nereiktų kariauti prieš Vokietiją, nes tas karas buvo Hitlerio — Molotovo sutarties ir Europos valstybių pasidalinimo išdava.

Liaudies frontas, kuriantis sugriautoms Europos valstybėms po karo, buvo nepopuliarus. Net socialdemokratiai tiesiogiai prie jo nesijungė, nors kartais teikė vieni kitiems paramą rinkimuose, kaip Prancūzijoje ar Italijoje. Vėliau propagandiniams tikslams komunistų vėl atgaivinta liaudies fronto idėja, kuri šiuo metu, jeigu dar ir neturi visiško pasisekimo, jau daro įtaką socialdemokratams ir net mėgina rasti kalbą net su dešiniuosiomis partijomis, kaip Italijos krikščionimės demokratams.

PAVOGTAS PAPUGAS TIKIMASI SURASTI PAGAL JŲ "TĖVŲ KALBĄ"

Koelno, V. Vokietijoje, policija ieško keturių papugų, kurios kalba angliškai su australišku akcentu.

Gražiai kuoduoti paukščiai, kiekvienas 10.000 frankų vertės, buvo pavogti iš vietinio

Prancūzijos komunistų vado Marchais pokalbis su Mitterrandu, Italijos Berlinguerio mėginimas megsti pokalbį su krikšč. demokratams ir siūlymasis kartu sudaryti vyriausybę jau yra naujo "liaudies fronto" užuomazga. Vokietijos jaunieji socialistai sudaro daug rūpesčių partijai, su liberalais sudarančiai koalicinę vyriausybę. Panašiai yra ir Ispanijoje po Franco mirties, kai iš pagrindžio išlindę komunistai, šimtus tūkstančių ispanų prieš 40 metų išžudė, bando eiti kartu su demokratinėmis partijomis. Tačiau minėtas šveicarų laikraštis — "Die Tat" pabrėžia, kad šiuo metu komunistai dar temėginai apgausti tik komunisto nepažįstančius jaunas politikus ir politinį pagrindą jau praradusius senelius.

Kadaise Stalinas Teherane ir Jaltoje pasižadėjo po karo leisti laisvus rinkimus tuose kraštuose, kurie liks Sovietų įtakoje. Bet, kaip sako Roscoe Drummond, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Rytų Vokietijoje buvo sukurti liaudies frontai, kurių nekomunistinius sąjungininkus greitai pragaludė kapų velėnos. Sunaikinti buvo net tautinio komunizmo šalininkai, kaip Vengrijos Nagy ar Čekoslovakijos Dubčekas.

Helsinkio susitarime, kalba tas pats komentatorius, Sovietai, šios konferencijos pagrindiniai iniciatoriai, pasižadėjo nesikišti į kitų valstybių vidaus reikalus. Jų "detentės dvasia" jau matome Angoloje ir Afrikoje ar Azijoje statomose bazėse. Net Kuba yra priversta siųsti karius kovoti už Angoloje komunistinės valdžios įvedimą. Nors Vakarai Sovietų tikslus mato, vis dar linksta laikyti detentės ir pakęsti liaudies fronto kūrįmą. Liaudies frontu — neva nuolaidomis demokratizacijai jie mėgina paimiti į savo rankas unijas, darbininkų susigrupavimus, net intelektualus ir studentus, kurie šliejasi prie detentės iliuzijų ir gina jos "dvasią". Liaudies fronto idėja, iš naujo pasiūlyta ir nauju pavaldai įtaigojama, nėra grėsmė tik Europos laisvosios valstybės ar tik naujosios Afrikos ar Azijos valstybėms. Jis yra grėsmė ir Šiaurės bei Pietų Amerikai, kurioje yra daugelis tautų, daug valstybių, savitos problemos ir ekonominiai rūpesčiai. Tai yra grėsmė ne tik neišsirutuliojusiomis P. Amerikos valstybių partijoms, mėginančioms rasti bendrą kalbą su komunistais, kaip yra Argentinoje, Bolivijoje, Venecuoloje, bet yra prėsmė ir Š. Amerikai — JAV-bėms, Kanadai, Meksikai.

Liaudies frontas čia kuriamas skirtingai. Prie darbininkų, ypač JAV-bėse, jis sunkiai prieina, todėl kuriami junginiai intelektualų, studentijos, tautinių mažumų tarpe. Nėra išimtis ir lietuviai. Jų tarpe jau veikia liaudies frontas, kurio tikslas, užuot kovojus prieš komunizmo propagandą, kovą perkelti į savųjų tarpa. Ne išimtis ir intelektualų dalis, nepajėgianti pastebėti KGB veiklos. Teisingas užtat rašytojo George Santayanos įspėjimas, kad nenorintieji mokytis iš praeities patyrimo yra pasmerkti praūčiui. Amerikai liaudies frontas ir komunistinė propaganda daro tik dalinę žalą, bet daugeliui mažumų yra susinaikinimo grėsmė. Pirmiausia tiems, kurie detentės vardu tarnauja svetimiems interesams. P. S.

Mokykloje priešpiečių pertraukos metu būdavo duodama mokiniams saldi arbata. Miesto savivaldybė nuipirkdavo cukrų, mokyklos sargas paruošdavo arbatą ir pertraukos metu ją dalindavo mokiniams. Visi mokiniai klasių spintose turėjo savo puodukus.

Pastebėjau, kad Kazragių vaikai neina arbatos gerti. Paklausti atsakydavo nenori. Po kurio laiko įsitikinau, kad jie prie arbatos nieko neturi užkasti, todėl jie ir neina pasiimti arbatos. Mokytojai irgi gerdavome arbatą. Užkandžius atsinešdavome iš namų. Dažnai savo užkandžius atiduodavau Kazragių vaikams. Tada jie mielai eidavo ir arbatos gerti. Jų tėvų tada dar visai nepažinojau. Spėjau, kad vaikai papasakodavo tėvams apie gaunamus iš mokytojo užkandžius.

Bolševikams okupavus Lietuvą, paaikšėjo, kad abudu Kazragiai — seni komunistų partijos nariai. Po kurio laiko Kazragienė paskiriama Palangos komunistų partijos sekretore. Turiu pripažinti, kad ji būdama partijos sekretorė, visą laiką mane respektavo ir net stengėsi vėliau man padėti. Tur būt, prisiminė mano elgesį su jos alkanais vaikais mokykloje. Tą vakarą, jos netikėto vizito metu pas mane, po trumpo ir nereikšmingo pasikalbėjimo ji pastatė man klausimą:

Savanaudiškumas pavojingas valstybei ir žmogui

Ar unijos sužlugdys demokratiją

P. GAUCYS

Nūdien beveik visur ir beveik visi dirbantieji priklauso unijoms. JAV netgi paštininkai, gaisrininkai ir policininkai turi savo unijas. Neretai jos išėina į ilgus streikus, kurie pridarą piliečiams nuostolių ir nepatogumų, kaip Kanados paštininkų streikas.

Darbininkų interesai

Darbininkų unijos reiškia praktišką tam tikros darbininkų srities susitarimą ginti savo interesus. Jos išaugo ir išsivystė kaip apsigynimo įrankis. Viduriniams amžiais ūkininkai save gynė maistaudami prieš išnaudojimus ar per aukštus mokesčius, kuriuos laikė nepakeliamais. Negalėdami pakeisti santvarkos ar ją pagrįsti teisingesniais pagrindais, jie griebdavosi bet kokių priemonių — žudė, degino ir plėšė. Dažnai jie būdavo negailestingai numalšinami, retkarčiais atsivėlgiami ir jų reikalavimus. Tačiau niekas nesakė, kad maistai yra gera priemonė, norint pataisyti socialines neteisybes. Buvo laikų, kada ir darbininkai mėgino griebtis maisto. Bet jie greit įsitikino, kad daug daugiau galima laimėti susiorganizavus ir unijas ir streikų pagalba siekti geresnių gyvenimo ir darbo sąlygų.

Maistai ir streikai buvo neišvengiami, kai darbininkai neturėjo balso visuomenės ir jų reikalų tvarkyme. Tik gavus balsavimo teisę, jiems atsiradė kelias įsiūnyti ir demokratinį valdymą. Tik galėdami dalyvauti politinėje veikloje jie įstengė įstatymų keliu gerinti savo būklę ir siekti visų gerovės. Maistai ir streikai jau nebebuvo vieninteliai jų įrankiai. Be abejojimo, unijos neperadavo savo reikšmės. J unijas susiorganizavę darbininkai galėjo siekti ir politinių tikslų. Anglų darbo unijų veiklos išdavoje 1900 m. buvo įsteigta darbiečių partija.

Darbininkai ir politika

Nuo to laiko palaipsniui visos darbininkų unijos atsiskakė pasenusių metodų ir pasuko į politinę veiklą. Žingsnis po žingsnio į parlamentą išrinkti darbiečiai, kaip besirūpiną visos visuomenės reikalais, turėjo nustelbti unijų veikėjus, kovojusius už daug siauresnių grupių reikalus. Bet taip nevyko. Unijos atsiskakė pripažinti savo veiklos apribojimus. Jos ne tik atmetė tą laipsniško savo veiklos apribojimo idėją ir savo socialinių bei ūkinų funkcijų perdavimą dar-

biečių partijai, bet ir griežtai pasipriešino norui bent kiek sumažinti savo galią, ginant savo siaurus interesus. Priešingai, jos visomis priemonėmis stengėsi tą galią išplėsti. Per pastaruosius penkerius metus jos užgniaužė bet kokią opoziciją ir galiausiai tapo Anglijos ūkio lemiančia jėga.

Tai įvyko atsitiktinai. Didžiosios unijos, nuolat reikalaujamos atlyginimų pakėlimo, palaengva sutriuškino kitus valstybės veikėjus: vyriausybę, politines partijas ir privačių pramonę. Kaip anglų sociologai pažymi, jos to nenorėjo ir dabar nežino, ką daryti su tuo savo laimėjimu. Esą, jos, kaip vidurinių amžių ūkininkai, nustebusios žiūri į savo pono sudegintus rūmus. Jos neturi jokių konstruktyvių planų, nes jie ne unijų užduotis. Jos tesirūpina tik atlyginimų kėlimu. Vyriausybei belieka tik spausdinti pinigus. Išdavoje — Anglija išgyvena didžiausią infliaciją.

Unijų rungtynės

Unijų interesai apima labai siauras sritis. Be to, jos rungtyniauja tarpusavy. Viena unija, išsikovodama didesnę atlyginimą, tai daro visos visuomenės sąskaiton. Anglų unijos dabar reikalauja aukštesnių atlyginimų ne vien tik dėl pinigų ir ne vien tik dėl kylančių kainų, bet ir todėl, kad kitos unijos išsikovoja aukštesnius atlyginimus. Pvz. lakūnai, gauną 35.000 dol. per metus, reikalauja algas žymiai padidinti, nes kitų šalių lakūnai dar daugiau gauna. Dabartiniai unijų vadai laiko pamaiseliais tuos, kurie ligi aukščiausio laipsnio neišnaudoja unijų turimos galios.

Tai žalingai atsiliepa visai visuomenei, kuri neorganizuota ir negali būti organizuota. Greitasis infliacijos augimas smukdo vargšus, seno amžiaus žmones, jaunus, ligonius, fizikai ir protiškaiki nepajėgius. Bendrai paėmus, jų yra milijonai. Unijų pokyžiūri jie bejėgiai. Jie negali, kaip kalnakasiai, geležinkeliečiai, šoferiai ir daugelis kitų, padaryti visuomenės gyvenimą neįmanomą, pakenkti jos turtui ir priversti bendrovės ir valdžią jų reikalavimus patenkinti. Seni žmonės su baime žiūri į vis kylančias kainas už maistą, butus, šildymą, važnę. Jie jaučiasi

bejėgiai ir žino, kad jų laukia skurdas.

Komunistų įtaka

Dėl šių blygybių daug kaltina unijas apsedusius kraštutinius radikalus ir komunistus, siekiančius suardyti esamą santvarką. Kiti tokius kaltinimus neigia, sakydami, jog unijose blogiausia yra tai, kad jos neturi jokių aukštesnių tikslų. Ne tik Europoje, bet ir JAV nei valdžia, nei politinės partijos neišdrįsta pasisakyti prieš unijas ir jų veiklą. Ypač anglų darbiečių partija ir jų vyriausybė kenčia unijų smurdą, nepaisant, kad jos anglų darbininkus padarė Europos skurdžiais, o pačią Angliją pavertė nusigyvenusia pramonine lindyne.

Visai kitokia būklė Vokietijoje. Ten unijos eina išvien su vyriausybe ir jos nėra tokios galingos, kaip anglų, amerikiečių, prancūzų ar italų. Ten darbininkai dalyvauja imonių vadovybėse ir gauna jų pelno dalį. Tai vertia jas prisiminti didesnę atsakomybę už viso krašto ūkį. Palyginti, nebologai tvarkomos ir amerikiečių unijos. Nors streikų banga kasmet prabėga pro visas JAV, tačiau infliacija įstengiama prilaikyti gana žemam lygyje. Tuo tarpu Anglijos infliacija nesukontroliuojama ir padėtis laikoma beviltiška. Tikima, kad ten galiausiai demokratine santvarka turės žlugti ir įsigalės autoritėtinė valdžia, kuri pažabos unijas.

Tokiose sąlygose neįmanomas socialinis planavimas. Valstybė nebėgali statyti naujų mokyklų ir ligoninių, geriau jas aprūpinti, šelpti bankrutuojančių universitetų, mokėti aukštesnių pensijų. Dėlto susidaro vis daugiau "šeimos problemų", vis daugiau nusikaltimų. Kas blogiausia, nesustabdomas atlyginimų kėlimas veda į vis didesnę dorinį nuosmukį, nes savanaudiškumą padaro gyvenimo principu.

Vatikanos santykiai su nekrikščionimis palaikyti sekretoriatas ir Libijos arabų socialistinės sąjungos iniciatyva.

Tripolyje yra rengiamas Islamo ir krikščionių tarpeliginis susitikimas įvairiom tikėjimo ir moralės problemom aptarti. Susitikime dalyvaus krikščionių ir Islamo delegacijos, susidedančios iš įvairių tautybių atstovų.

Vasario 16 proga Lietuvos vėliavas pakėlimo iškilmės Cicero. Iš kairės: Cicero miesto prez. J. Karner, kun. J. Stankevičius, Cicero Altos pirm. dr. P. Atkočiūnas ir LB Cicero apylinkės pirm. A. Markelis. Nuotr. J. Kupric

PAVERGTŲ TAUTŲ STIPRYBĖ — JŲ VIENYBĖ

Vasario šešioliktoji Chicagoje

Jau daugelį metų Chicagoje lietuvių gražiai ir iškilmingai švenčia Lietuvos nepriklausomybės šventę. Ir šiemet ji buvo tokiu pačiu būdu ryžtingai minima.

Sventės išvakarės

Chicagoje lietuvių tarybos, kuri jau iš senų laikų vadovauja minėjimo ruošai, rūpesčiu Illinoio valstijos gubernatorius D. Walker ir Chicago miesto burmistras R. Daley Vasario 16 proga paskelbė specialias proklamacijas. Apie Lietuvą rašė amerikiečių laikraščiai, užsiminė radijo stoty.

Sventės išvakarėse Jaunimo centro sodelyje prie paminklo Žuvusiems dėl Lietuvos laisvės buvo pagerbti mirusieji ir žuvusieji kovotojai. Pagerbimo apeigos vadovavo Chicago aukšt. lit. mokyklos direktorius J. Masilionis, dalyvavo visa mokykla ir visuomenės bei organizacijų atstovai. Kalbėjo VIII klases auklėtinė Lidija Dudėnaitė, vainiką padėjo mokinys Vikt. Kelmelis, Rasos Narutytės ir mok. Kupčikiūtės lydimas.

Pamaldos

Sekmadienį visose lietuvių parapijose bažnyčiose, marijonų ir jėzuitų, seserų kazimieriečių kopylių čiose buvo laikomos pamaldos Lietuvos laisvės intencija. Centrinės pamaldos įprasta tvarka buvo Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje, kur šv. Mišias atlaikė ir pamokslą pasakė vysk. Vincentas Brizgys. Priminę Lietuvos laisvės kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, jis ilgiau sustojo prie okupacijų ir jos kiety padarinių. Šia proga išskėlė lietuvių kankinius, jų tarpe vyskupus M. Reinį, T. Matulionį, nežinomą Sibiro maldaknygės autorę, Nijolę Sadūnaitę, "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" darbuotojus. Ragino tęsti kovą visomis galimomis priemonėmis, tačiau

nurodė, kad kova turi būti platinama ir ryžtinga. Kvietė visus neteisti kitų, skirtingų įsitikinimų lietuvių, ragino visus būt vieningais.

Mišių metu giedoją "Dainavos" ansamblio choras, muz. A. Jurgučiū diriguojamas, ir solista G. Ugianskienė. Vargonavo muzikė M. Mondekaitė-Kutz. Mišių skaitymus atliko Mečys Krauskas. Didysis altorius buvo gražiai papuoštas šešiomis lietuviškomis vėliavomis. Pamaldose dalyvavo Lietuvos generalinė konsulė J. Daužvardienė (ji draugė su Altos asista ir Mišių auklėte), šimtinė Chicagoje uniformuotų šaulių, daug lietuvių. Eilė organizacijų atsistė savo vėliavas.

Liet. evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos bažnyčioje pamaldas už Lietuvos laisvę atlaikė ir gražų pamokslą pasakė kun. A. Trakis. Giedoją parapijos choras.

Minėjimo akademija

Pagrindinė oficialioji minėjimo programa vyko 2 val. po p., Marijos aukšt. mokyklos salėje, kuri buvo pilnutėlė susirinkusių dalyvių. Minėjimą pradėjo Chicagoje tarybos pirm. Kazys Oksas, pasveikindamas susirinkusius. Pažymėjo, kad Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 53 metų sukakties minėjimas vyksta JAV-bių 200 metų sukaktį. Šia proga išskėlė Amerikos-Lietuvos draugystę, krašto vyriausiąjį vadovą prezidentą G. Fordą, bet papėikė valstybės departamento sekr. dr. H. Kissingerio vedamos politikos kai kuriuosėjimus. Ragino visus lietuvius nuolat informuoti Amerikos pareigūnus apie mūsų reikalus, tęsti neatlaidžią kovą prieš rusiškąjį imperializmą. Savo kalbą baigė žodžiais: "Lietuvai, nepasiduokime. Tegyvuoją Lietuvai!" (Bus daugiau)

TIRONŲ NAGUOSE

Prisiminimai

M. KLEINAITIS

23

Mokykloje priešpiečių pertraukos metu būdavo duodama mokiniams saldi arbata. Miesto savivaldybė nuipirkdavo cukrų, mokyklos sargas paruošdavo arbatą ir pertraukos metu ją dalindavo mokiniams. Visi mokiniai klasių spintose turėjo savo puodukus.

Pastebėjau, kad Kazragių vaikai neina arbatos gerti. Paklausti atsakydavo nenori. Po kurio laiko įsitikinau, kad jie prie arbatos nieko neturi užkasti, todėl jie ir neina pasiimti arbatos. Mokytojai irgi gerdavome arbatą. Užkandžius atsinešdavome iš namų. Dažnai savo užkandžius atiduodavau Kazragių vaikams. Tada jie mielai eidavo ir arbatos gerti. Jų tėvų tada dar visai nepažinojau. Spėjau, kad vaikai papasakodavo tėvams apie gaunamus iš mokytojo užkandžius.

Bolševikams okupavus Lietuvą, paaikšėjo, kad abudu Kazragiai — seni komunistų partijos nariai. Po kurio laiko Kazragienė paskiriama Palangos komunistų partijos sekretore. Turiu pripažinti, kad ji būdama partijos sekretorė, visą laiką mane respektavo ir net stengėsi vėliau man padėti. Tur būt, prisiminė mano elgesį su jos alkanais vaikais mokykloje. Tą vakarą, jos netikėto vizito metu pas mane, po trumpo ir nereikšmingo pasikalbėjimo ji pastatė man klausimą:

— Sakyk, ar tavo žmona gauna iš užsienio laiškinamas pagreitintai, suglaustai, bus sunku prisivyti.

Pradžioje labai nustebau. Vėliau atsipeikėjęs sakau:

— Taip, bet štai kokie laiškai: mano žmona lankė Šilutės Herderio gimnaziją ir Karaliaučuje profesoriaus Tellmano Rentgeno institutą. Jos mokslo pažymėjimai liko kažkur Klaipėdoje buvusiose jos darbovietėse. Ateity šie pažymėjimai gali būti reikalingi. Patariau žmonai parašyti laiškus ir minėtas įstaigas ir paprašyti dublikatų. Žmona tą padarė ir dublikatus gavo. Tai tokie mano žmonos gauti laiškai iš užsienio.

Kazragienė, išklausiusi manęs, sako:

— Tie velniai net nepažįri kas viduje. Jiems pakanka antspaudo ant voko. Patariu tavo žmonai kaip galima greičiau iš čia išvykti. Kai tik ateis atostogos, pranyk ir tu iš čia. Kažin kokia velniava artėja, kažin kas dar čia bus.

Išklausęs jos patarimo, padėkojau. Kazragienė nuėjo į mityną. Išėdama įspėjo mane, kad apie šį pasikalbėjimą su niekuo nekalbėčiau.

Einu į savo butą pas žmoną. Ji tuoj patebi mano susirūpinusį veidą ir klausia, kas atsitiko. Papasakoju apie savo pasikalbėjimą su Kazragiene. Svarstome, ką daryti, kur žmonai vykti.

Žmona tuoj prisimena neseniai laikraštyste matytą skelbimą apie organizuojamus trumpalaikius galiausiai seserų kursus prie Panevėžio ligoninės. Kadangi ji visada turėjo patraukimą į šį darbą, nutaria ten vykti.

Už dviejų dienų žmona su penkių metų dukrele Irena išvyksta į Panevėžį. Pasivėlinata. Kursai jau pradėję ir jau tęsiasi apie porą savaitių. Kadangi kursai

(Bus daugiau)

KĄ PASAKĖ JURASAI LOS ANGELES LIETUVIAMS?

Aušra-Marija ir Jonas Jurašai, pakviesti Los Angeles Lietuvių Fronto Bičiulių sambūnio, sausio 24-25 d. dalyvavo politinių studijų savaitgalio programoje, pasakė pagrindines kalbas, o taip pat kalbėjo pagerbimui suruoštuose priėmimuose Los Angeles Hilton viešbutyje, išijungė į simpoziumų diskusijas, abu tarė žodžius lietuviškos radijo valandėlės programoje; Jonas Jurašas, pakviestas parapijos klebono prel. J. Kučingio, trumpai prabilo Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje po sumos.

Sveika kelti aštrius klausimus - Jurašas, iškart patekusių į simpoziumą "Lietuviškos įtampos, jų priežastys ir galimi sprendimai", įtampų faktas tarsi kiek pribloškė: "Visi kalbate gražiai lietuvių kalba, bet aš jūsų nesuprantu, tarsi kalbėtumėte kinietiška. Jau iš spaudos mums buvo atsiskleidęs klaidus vaizdas - lietuviai nesusišneka. Ten lietuviai, nusidažę ar nenusidažę, su viltimi žiūri į jus, kurie galite atstovauti tikriesiems tautos interesams." Tačiau vėliau savo paskaitoje Jurašas, tarsi prisiminęs vieną paragrafą garsaus savo pareiškimo, kuris išvedė jį į rizišką kelią, "aš pripažįstu tik tuos kūrybos vertinimo kriterijus, kurie gimsta aštrioje moomonių kovoje", jis pripažino, kad "sveika kelti aštrius klausimus".

Lietuvos laisvinimo darbas - Dievo įstajymas

Mes atvykome ne mokyti jūsų, bet pasidalinti patirtimi. Mes visko nežinome, kas ir kaip vyksta pas jus, tačiau Lietuvos laisvinimo darbas - tai lyg Dievo įstajymas. Buvo žmonių, režimo persekiojamų, kurie nebijojo mus išvykstančius palydėti, viešai atsiveikinti. Jie išleisdami prašė, kad mes jų neužmirštume.

Svarbiausia - atkreipti pasaulio dėmesį į Lietuvos bylą, išievinai turi daug stiprių mokslų ir meno jėgų, kurios Lietuvos reikalui neišnaudojamos. Mes spėjame, kad čia užsidaroma viduje, siekiant išgelbėti tautinės grupės gyvybę. Tačiau mes manome, kad Lietuvai padėti galima, einant ir tarptautinę kultūrą, į varžybas su tarptautiniu menu. Bandyti sukurti teatrą, kuris suprantamas ir nelietuviams, kad mūsų tautos balsas pasiektų ausis ir širdis tu, kurie gali mums padėti.

Gyva tauta verčiasi savo jėgomis. Laisvųjų lietuvių pareigia dazinti pavergtųjų viltis. Vilties reikalingi ir esantieji "Mažojoje zonoje" - koncentracijos lageriuose ir "didžiojoje zonoje" - už lagerių ribų. "Didžioji zona" yra tylos zona.

Valdyk baime, botagu

Po karo Lietuvoje aplamai visi plaukėme ant vienos ledo lyties. Dabar ledas suaižėjęs. "Skaldyk ir valdyk" principas įgyvendintas čia ir ten. Pagrindinės susiskaldymo priežastys - vilties praradimas ir informacijos stoka. Praradę viltį Lietuvoje sako: "Mes bejėgiai. Reikia stengtis prisitaikyti, kad išliktume gyvi. Būti kaip žolė, linkti ton pušen, kur pučia galva. Jei pakelsi sukščiau galva, būsi nupiautas kaip žolė."

Iš prisitaikėlių ateina tokie priekaištai: "Protestuodamas tu trukdai išlaikyti lietuvių. Žalą padarė Kalanta. Mes išmintingai tylėjome, tad daug padarėme, lei dome knygas. Tas chuliganas viską sugadino. Jis vertas pakarėti". Kiti pradeda tuo tikėti, sukelia baime, ir prasideda vieni kitų žlugdymas. Tai yra okupanto spąstai, kad tautą paverstų šliužu.

Kazakevičiai ir kiti jų tipo kolaborantai nori įtikinti, kad tylėjimu galima geriausiai gelbėti tautos kultūrą ir gelbėti lietuvių. Bet tai okupanto planas. Ir lietuvių kalba ten paversta lyg Trojos arkliu, nes ji naudojama lietuvių tautos naikinimui. Ta kal-

ba diena iš dienos kemsama į žmonių galvas rusiška - komunistinė propaganda. Praradę viltį žmonės daugiausia skęsta alkoholyje.

Kita didžioji bėda tai informacijos stoka. Ten maža žinoma, kas vyksta pasaulyje, išievinioje, net pas kaimyną. Informacijos trūkumai yra begalinis. Išievinio pareiga tautą informacija aprūpinti. Radijo iš užsienio programos - gera priemonė informacijai pateikti. Geriausias radijos stotys - kurių programos rusų trukdomos. Amerikos Balso ir Vatikano transliacijų beveik visai netrukdo. Būtu puiku, jei lietuvių mokslininkai surastų priemones, kaip trukdymų išvengti, kad tauta galėtų išgirsti teisingos informacijos.

Okupanto sukelta baime ten žmones suskaldė. Reikia kanalo, kuris ten žmones sujungtu. Labai svarbu informuoti Lietuvą, kas vyksta pačioje Lietuvoje. Mes, pavz., ten gyvendami net Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos nebuvome matę. Apie ją sužinojome tik čia.

Lietuva gyva

Kita tautos dalis išlaikė atsparumą, kuris stebina mus pačius. Tai išdava ilgos prieškario ir pokario rezistencijos. Aplamai visoje Sovietų Sąjungoje prasidėjo dideli nacionaliniai sąjūdžiai. Lietuva - pirmoje vietoje. Nuo 1970 pasipriešinimas igijo atviras formas. Susideginimo skaičius siekia iki 11. Simo Kudirkos kalba teisme - didelis dalykas. LKB Kronikos suorganizavimas, faktų surinkimas ir perdavimas, užsienį - tai fantastiškas fenomenas. Tai svarbi informacija, kas vyksta tautoje. Tos informacijos labai reikia jums.

Rusai siekia pasmaugti lietuvių tautą pačių lietuvių rankomis. Tačiau rusų intelektualų tarpe kyla sąjūdis, pradeda jausti istorinę kaltę už savo tautos nusikaltimus. "Mums gėda eiti Vilniaus gatvėmis, kai žinome, kad jūs kraštą yra okupavę mūsų tautos kareiviai". Turime draugų rusų tarpe, ir tenka pradėti kiek keisti pažiūras ir aplamai rusus. Jie jau mums padeda.

Yra pavojus tautai išnykti

Lietuvių tauta okupacijoje kenčia. Yra pavojus jai išnykti. Visa situacija labai sudėtinga, tad ją vertinant ir sprendimus darant, reikia daugiau išminties, igudimo atskirti pelus nuo grūdų. Susilaikyti nuo šūkių, skambiu žodžių. Lozungais žmonės ten netiki, tuščiais žodžiais nusivilia. Tačiau sveikoji tautos dalis atmeta kolaboraciją ir metodus, kuriuos siūlo kazakevičiai.

Jei išievinai neturi ir negali vykdyti didelių planų, tada teikia vykdyti kad ir nedidelius. Tai mažu darbu teorija, ku buvo apkalintas Čechovas. Iš tokių darbų paminėtini:

a. Imtis atskirų žmonių gelbėjimo. I Vakarus iš ten ateina SOS signalai, bet dažnai ir tai čia nereaguojama. Jie nori, kad pasaulis tylėtų. Kokios akcijos laisvuose Vakaruose imtasi dėl Tamonio, Sadūnaitės, Gražio, Jokubyno, Čekelio, Plumpos...?

b. Eiti su plakatais ir gatvės. Jie bijo garso. Jie nori tylos. Mes išgelbėti, kad pasaulis reaguotų.

c. Jungtis su kitų tautinių grupių interesais. Pačioje Sovietų Sąjungoje kyla naujas galingas judėjimas, nauja disidentinė bangą. Fronto linijos ilgoms. Nesutokite savo tautinės veiklos rėmuose.

d. Yra įmanoma konkrečius atvejus kelti tarptautiniuose tribunuose. Yra autentiškos medžiagos, pav. apie Sadūnaitę, Jaugelį ir kitus.

e. Padėti norintiems emigruoti. Kestutis Jokubynas, Tomas Venclovas yra pasirinkę rizikingą kelią. Jiems pagalba reikalinga. Žydai, keldami triukšmą, yra daug atsiekę. Jie padeda ir lietuviams.

Leonardas Valiukas palydi kongresmaną Bell, pasakiusį kalbą, prie svečių stalo. Nuotr. A. Adomėno

f. Padėti kacetų kaliniams. Atkentėje 10-25 metus turi bastytis be vietos, nes politiniai kaliniai Lietuvos teritorijoje neprireigistruojami. Pagalba teikti tarptautinės ir sovietinės teisės rėmuose.

g. Brandinti valstybinę mintį ir kurti ateities Lietuvos valstybės planą. Toks dokumentas, patekęs ten, skatintų tautinį susipratimą.

Išievinai - reikšmingas veiksnys. Jie didelę reikšmę priduoia išievinai. Stebi, ką jūs spauda rašo. Apie mus rašėte, tai mums padėjo. Nebijokite kalbėti apie disidentus. Jie išieję ir atvirą kovą. Išievinio dėmesys, ypač išneštas ir tarptautinius forumus, jiems padeda. Net tokie šnipai kaip Zenkevičius bijo, kad istorijoje nebūtų užfiksuoti jų nusikaltimai.

Rizikuodami, kad būsimie kai kurios spaudos vėl užpulti, norime teigti, kad draudimas vykti i Lietuvą yra neteisingas. (Atsakingi veiksniai ir spauda i Lietuvą vykti nei draudžia nei skatina - Red.). Atvykę iš Vakarų atneša bent laisvės kvapą. Nesvarbu atvykstančio pažiūros. Jie visi laukiami. Bet atvykusieji dažnai labiau būdavo įbauginti už mus. Kai disidentai norėdavo ryšių su vengdavo. Baimė griaua santykius, kai kurie jų tų ryšių vengdavo. Baimė griaua santykius.

Išleisdami iš Lietuvos menininkus, jie nori parodyti, kad Lietuva nepriklausoma. Sovietų organizuojamas bendravimas - ne iš gero noro. Jis turi tarnauti jų propagandiniam tikslams. Kaip atvykstančius sutikti, kad lietuviškas reikalas laimėtų, tai laisvos išievinio strategijos klausimas. Iš antros pusės, jie lietuvių iš-

važiavimus i užsienį labai kontroliuoja, kad lietuvių populiarumu nenustelbtų "didžiojo brolio".

Teke sutikti užsienio lietuvių jaunimo, atvykusio i lituanistinius kursus Vilniuje. Ispūdis nekoks: jie problemose nesusingaudo, nepasiruoše, Vilniuje gyvena izoliuoti.

Aplamai išievinai turėtų parodyti daugiau vieningų pastangų, keldama sovietinių komunistų nusikaltimus prieš žmogaus teisių pažeidimus. Konkretūs pavyzdžiai ir autentiška medžiaga stipriau palies laisvojo pasaulio sąžinę.

Kj.

- Popiežiškioji misijom remti organizacija Austrijoje, pratytais be vietos, nes politiniai kaliniai Lietuvos teritorijoje neprireigistruojami. Pagalba teikti tarptautinės ir sovietinės teisės rėmuose.

g. Brandinti valstybinę mintį ir kurti ateities Lietuvos valstybės planą. Toks dokumentas, patekęs ten, skatintų tautinį susipratimą.

Išievinai - reikšmingas veiksnys. Jie didelę reikšmę priduoia išievinai. Stebi, ką jūs spauda rašo. Apie mus rašėte, tai mums padėjo. Nebijokite kalbėti apie disidentus. Jie išieję ir atvirą kovą. Išievinio dėmesys, ypač išneštas ir tarptautinius forumus, jiems padeda. Net tokie šnipai kaip Zenkevičius bijo, kad istorijoje nebūtų užfiksuoti jų nusikaltimai.

Rizikuodami, kad būsimie kai kurios spaudos vėl užpulti, norime teigti, kad draudimas vykti i Lietuvą yra neteisingas. (Atsakingi veiksniai ir spauda i Lietuvą vykti nei draudžia nei skatina - Red.). Atvykę iš Vakarų atneša bent laisvės kvapą. Nesvarbu atvykstančio pažiūros. Jie visi laukiami. Bet atvykusieji dažnai labiau būdavo įbauginti už mus. Kai disidentai norėdavo ryšių su vengdavo. Baimė griaua santykius, kai kurie jų tų ryšių vengdavo. Baimė griaua santykius.

Išleisdami iš Lietuvos menininkus, jie nori parodyti, kad Lietuva nepriklausoma. Sovietų organizuojamas bendravimas - ne iš gero noro. Jis turi tarnauti jų propagandiniam tikslams. Kaip atvykstančius sutikti, kad lietuviškas reikalas laimėtų, tai laisvos išievinio strategijos klausimas. Iš antros pusės, jie lietuvių iš-

WINDERS MEDICAL ARTS. 3213 W. 63rd Street. Tel. WA 5 - 4787. PRISTATYMAS NEMOKAMAI. Mes patefonuosis jūsų gydytojui.

PLUMBING. Vonių, virtuvės sūnių ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis po 5 val. vak.

SERAPINAS - 778-0205

ŠIOS PLOKŠTELES DAUGELIUI DAR NEŽINOMOS

- Įdainavo A. Dvarionas. Šokių muzikos rinkinys XXV. 1. Ispanų valsas 2. Sapanas - tango 3. Gyvenimas - fokstrotas 4. Tik tu man priklausai - fokstrotas 5. Liūdna man be tavęs - tango 6. Daina padės gyventi - fokstrotas 7. Bučkis - valsas 8. Skraido garsai - fokstrotas 12. Turin dvi merginas - fokstr. 8. Širdis - tango 10. Skrečiūnė naktys - fokstrotas 11. Paskutinis skėmad. - tango Įdainavo Birutė Tamošiūnienė. Šokių rinkinys "Svajonių sukūrym" 1. Kur lankos žaliuoja - tango 2. Amour-Beguine 3. Laukiu, sugrįžti - valsas 4. Nuostabus berniukas - Cho Cho 5. Klajojančios rožės - lėtas fokstrotas 11. 6. Ilgesys - tango 7. Žibuoklės - valsas 8. Būti žiedai - mambo 9. Svajonė - tango 10. Kelegūry samba - samba 11. Sudie - anglų valsas 12. Gaš būt, gal būt - bolero Įdainavo A. Sabanauskas. Šokių muzikos rinkinys XXVI 1. Septintame rojuje - anglų valsas 2. Mūsų susitikimas - tango 3. Sutemu daina - tango 4. Liūdna - tango 5. Marytė mėlynakė - fokstrotas 6. Tik tau, Rio Rita - fokstrotas Įdainavo Birutė Tamošiūnienė. "O Ramunėlė, pasakyk", šokių muzika 1. Granada - Isp. fantazija 2. Pavasaris už langą - tango 3. Su tavim kartu - cha cha 4. O Ramunėlė, pasakyk - valsas 5. Tavo akys - rumba 6. Zavingos naktys - fokstrotas 7. Senam sode - tango 8. Niekad skėmadienį - cha cha 9. Jausna kat būvai - beguine 10. Šią naktį - cha cha 11. Pavydas - tango 12. Kaip ir aš - rock Lietuviškų dainų ir operų rinkinys VII 1. Faustas Įdainavo V. Grigaitienė 2. Cavalleria Rusticana Įdainavo V. Grigaitienė 3. Kai mes augom du broliukai Liadies daina 4. Vai nekuokuok Liadies daina Įdainavo S. Grauzinis 5. Gražinos arja 6. Gražinos arjos tąsa Įdainavo E. Saulevičiūtė

Visos šios plokštelės kainuoja tik po \$6.00. Gaunamos: DRAUGAS 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE PROGOS - OPPORTUNITY FOR BEAUTICIANS 71st & Kedzie -- \$45,000.00 Beauty shop with beautiful apt. 2 stores and 2 car garage. M. R. JENKINS -- 239-7200

MISCELLANEOUS SAVININKAS PARDUODA 2-ju aukštų namą su valgyklos biznu. Viskas naujai įrengta. Brighton Pke. ant Western Ave. Parduoda dėl senatvės. \$32,500, arba pasiūlymas. Neprašėskite progos. Skambinkit 523-0645 arba 254-6943.

LEMONTE 4 butų mūro namas \$60,000.00. Sklypas 1/4 akro su medžiais - \$9,000.00. Namai \$18,000.00 iki \$150,000.00. Ūkis su namais, \$4,500.00 už akrą. 5 akrų miško, įmokėti \$5,000.00.

ABROMAITIS R.E. 1005 Porter Street Lemont, Ill. 60349. Telef. - 257-6675

Savininkas parduoda 10 kambarių vyriausybė. Centrinėje Amerikoje, suteikė amnestiją keturiem šimtam kalinių. Amnestijos reikalau atitinkamus žygius padarė šio krašto vyskupų konferencija.

ATEITIS TIKRA 6 butų iškilnas grožio mūras. 4 antro mūro garažas. Patikis ir jums Marquette pke. \$66,000. 6 kamb. 15 metų mūras. Įrengtas belmentas su virtuve. Naujas garažas. Art. 72-os ir California. Vertas pirkti, \$27,700. Lūkusus nauja rezidencija. 3 kamb. tinka ir pajamoms. Art. Talman banko. Ekstra platus kotas. 2 auto garažas \$28,000. Didelis mūr. namas. 6 kamb. Puikiai vieta. Marquette Pke. Graži vonia. Naujas gazu šildymas. Garažas - \$21,000. Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūr. garažas. Atskiri nauji šildymai. Centr. air conditioning. Art. Maria High. \$45,000. Modernus 2 aukštų namas. 2 auto mūr. garažas. "Radiant" šildymas. Puiki apyl. Marquette Pke. Vertas daugiau bet gavam už \$38,800. 2 butų modernus mūro namas su garšu. Atskiri šildymai. Rami graži gatvė Marquette Pke. \$36,800.

VALDIS REAL ESTATE 2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS Namų pirkimas - Pardavimas - Valdymas Drandimai - Income Tax Notariatas - Vertimai

BELL REALTY J. BACEVICIUS 6455 S. Kedzie Ave. - 778-2233

M. A. SIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4250 S. Maplewood, tel. 254-7450

3 butai po 4 kamb. mūr. 2 auto garažas. Gazu pečiai šildymas. Brighton Pke. 3 butai ir krautvės patalpa. Medin. gerai prižiūrėtas namas. Brighton Parko centre.

SIMAITIS REALTY Insurance - Income Tax 2951 W. 63rd St. 436-7878

BUD'S REAL ESTATE PIRKSIT - PARDUOSIT - NUOMOSIT ĮVAIRŲS DRAUDIMAI Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS 4369 Archer Ave., 254-5511 Lemont, 135th & Archer Ave Tel. - 257-5861

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. GI skelbtimų kainos visiems prieinamos.

Perskaite "Draugą", duokite j kitiems pasiskaityti.

REMKITE "DRAUGĄ".

HELP WANTED MOTERYYS Reikalinga patikima ateinanti moteris prižiūrėti mažą vaiką 2 dienas savaitėje. Marquette Pke. Skambinti 471-2678

EXPERIENCED HOUSEKEEPER TO LIVE-IN Pleasant Lake Forest family with 4 children. Private room, bath and color TV. Sun. and Mon. off. Salary open. Recent reference required. Must speak English. 295-2585

WILL TRAIN & EMPLOY Serious persons with unlimited income in mind. Our dynamic real estate program will put you on track. For confidential interview, PHONE ED GORNY 281-2015 - G. Detté, Inc.

ISNUOMOJAMA - FOR RENT ISNUOM. 3-ju kamb. "garden apartment". Yra šaldytuvai ir pečius. Art. Jaunimo centro. Skambinti 681-1263.

ISEKŲ NUOMUOTI Ar ieškote gerų nmoninių? Dirbanti vedusių pora (be vaikų) ieško 2-ju miegamųjų buto. Marquette Pke. ar toliau i vakarus. Skambinti GE 6-4955

ISIGYKITE DABAR Kad ir pasikeitus bažnytinėms apeigoms, maldaknygė vistiek yra reikalinga, ypatingai, jei ji yra tokia plati ir viską apimanti, kaip

TIKIU DIEVĄ Kun. St. Yla

Jeje rasite maldas bet kokia gyvenimo proga, visą eilę giemnių, litanijų bei specialiai lietuviams pritaikintų susikaupimui Dievo žodžių.

Gale dargi pridėti religinių papročių aprašymai, išpažinčių svetimomis kalbomis tekstai ir vardai kiekvienai dienai ištisiam metam.

Maldynas TIKIU DIEVĄ yra meniškai apipavidalintas, kietais dirbtinos arba tikros odos viršeliais. Kainos: \$6.00 (raud. kr.), \$7.00 (auks. kr.), \$8.00 (odos virš.). Puiki dovana, gaunama Drauge.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčius.

DEMESIO!

NAUJOS PRENUMERATŲ KAINOS NUO KOVO I D. Reikia manyti, nebus nuostabu, kad darome pranešimą apie prenumeratos kainų pakėlimą.

Visos kainos kyla, darbininkai brangsta, paštas reguliariai kelia tarifą, bet negerina patarnavimo.

Tačiau mūsų pabranginimas nėra toks, kaip kitų laikraščių. Vienas lietuvių laikraštis net šiuo metu jau yra brangesnis, negu mūsų dienraštis bus po kainos pakėlimo. Nuo sausio pirmos dienos vienas čekų dienraštis pabrango nuo \$28.00 iki \$80.00 metams.

DRAUGAS pasiūkia pigiausias lietuvių dienraštis ir spausdina daugiasia puslapių kas savaitę, negu bet kuris kitas lietuvių laikraštis.

DRAUGO administracija duoda skaitytojams didžiausias pasinaudoti senomis kainomis. Nuo tovo pirmos kainos bus pakeltos. Tad pasinaudokite šia proga.

DRAUGAS kainuos: metams 6 mėn. Chicago, Cook, Ill. \$28.00 \$15.00 Kanadoje \$28.00 \$15.00 Kitur \$28.00 \$15.00 Užsienyje \$29.00 \$17.00 Savaitinis \$18.00 \$10.00

REMKITE "DRAUGĄ".

MARJA NOREIKIENE VYTAUTAS ZUKAUSKAS SIUNTINIAI I LIETUVĄ Labai pageldujamos geros raišės prokša. Matotas iš Europos sandėliu. 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60628. TEL. - WA 5-2787

MOVING SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apraada. TELEF. - WA 5-8063

VALOME KILIMUS IR BALDUS Pliuonimo ir valknojama visų rūšių grindis. J. BUBNYS - Tel. RE 7-5188

A. VILIMAS MOVING Apraustas perkraustymas Įvairių atstumų 823 WEST 84th PLACE Tel. - FRontier 6-1882

Perskaite "Draugą", duokite j kitiems pasiskaityti.

REMKITE "DRAUGĄ".

REMKITE "DRAUGĄ".

LAIKAS: 1976 metais
Premjera—vasario 28 d. 8 v. v. (šeštad.)
Antras spektaklis—vasario 29 d., 3 val. popiet (sekmadienį)
VIETA:
 Marijos Aukšt. Mokyklos Auditorijoje,
 6727 So. California Avenue
BILLETAI:
 "Marginių" prekyboje, 2511 W. 69th St.;
 Telef. — Prospect 8-4585
KAINA: \$8, 7, 6, 5, 4, 3.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS DAINAVA

trisdešimties metų sukakčiai atžymėti stato
 Dviejų veiksmų muzikinį veikalą

PAMARIO PASAKA

Libretas DANUTĖ BRAZYTĖ-EINDOKIENĖ
 Muzika ALOYZAS JURGUTIS
 Režisūra ZITA KEVALAITYĖ-VISOCKIENĖ
 Dekoracijos JURGIS DAUGVILA
 Apšvietimas CESLOVAS RUKUIZA
 Choreografija JAUNUTIS PUODZICNAS
 Diriguoja ALOYZAS JURGUTIS

SOLISTAI:
 Margarita Momkienė
 Valentinas Liorentas
 Nelia Paulauskaitė
 Vytautas Račys
 Julius Savrimas
BALETAS:
 Violeta Karosaitė ir
 Jaunučio Puodžiūno studijos šokėjai
 Chormeisterė ir akompaniatorė
 Emilija Pakštaitė
SIMFONINIS ORKESTRAS

SU A. A. EUGENIJA JAKULIENE-BAGDANAVIČIUTE ATSIŠVEIKINANT

Ilgos ir sunkios vėžio ligos iškankinta, 1976 sausio 8 Clevelande mirė Eugenija Jakulienė-Kaučiznos vienk., Kriokialaukio kaučiznos vienk., Kriokialaukio walsčiuje, Alytaus apskrityje, gausioj šeimoj. Bagdavičiai gyvenė gražiai ir pašturinčiai. Didelis sodas ir alksnynas supo gražius vienkiemio trobesius, o gerai tvarkomas ūkis buvo apylinkės pasididžiavimas. Smulkesnieji ūkininkai Bagdavičius stebėjo ir bandė sekti jų ūkininkavimo pavyzdžiu. Bagdavičių šeima buvo labai lietuviška. Ir mažoji Genutė lankė kaimo pradžios mokyklą, draugavo su savo tėvų kumečių vaikais ir niekuomet nerodė, kad ji kilmingesnė už juos.

16 metų, bendradarbių ir viršinių mėgiama dėl sąžiningo pa reigų atlikimo ir malonaus būdo. Nors nebūdama stiprios sveikatos, vis greit pavargdama, ji padėjo vyrui išmokslinti abu sūnus, kurie baigė aukštuosius mokslus ir įsigijo specialybes. Buvo be galo rūpestinga motina ir žmona. Taip pat domėjosi lietuvišku gyvenimu ir, kiek sąlygos leido, jame dalyvavo. Vaikams skautaujant, keletą metų buvo skautų tėvų komitete. Priklausė Liet. Bendoruonei, Vilties draugijai ir Amerikos Liet. Tautinei sąjungai, būdama ir pastarosios valdyboje. Mėgo knyga ir daug skaitė. Kol sveikata leido, rūpinosi savo vaikų bei anūkių lietuviškumu ir siuntė juos į lituanistines mokyklas, lietuviškas organizacijas bei meno ansamblius.

Baigusį pradžios mokyklą, toliau mokėsi Alytaus valstybinę gimnaziją. Čia priklausė skautų organizacijai ir labai mėgo stovyklauti bei išskylauti. Ją traukė gamta, mokojo ją džiaugtis ir grožėtis, visuomet būdavo linksma bei draugiška, bet kartu tiesi, atvira ir tvirta savo nusistatymuose. Eugenija pažinojau nuo pat vaikystės dienų, bet artimai mūdi draugavome tik paskutiniuose gimnazijos klasėse ir ypač, kai keturios, baigusios gimnaziją, stojome į Vytauto Didžiojo medicinos fakulteto odontologijos skyrių. Kiek tada buvo mums noro padėti žmogui, kiek jaunatviško ryžto, kiek nuosirdaus juoko ir kiek daug svajonių mus lydėjo mūsų studijų metais!

Universitete Eugenija priklausė Džukų draugijai, Medikų draugijai ir korporacijai "Patria", kuriai taip pat porą kadencijų pirmininkavo. Pasizymėjo atvirumu, pareiškumu ir punktualumu, prie savo tikslų ėjo tiesiai. 1938 m., dar nebaigus universiteto, sukūrė šeimą su Zigmą Jakuliu, tuometiniu Alytaus miesto burmistru. Tačiau tai nepakeitė jos tvirtos nusistatymo baigtį universitetą ir įsigyti dantų gydytojos diplomą.

1940 Lietuvą užliejo raudonasis vnanas. Vienas iš pirmųjų buvo sumntas jos vyras, o gražioji tėviškė paversta sovchozu. Ji liko su mažu sūneliu Eugenium vieną, bet nenuleido rankų — atidarė dantų gydytojos kabinetą S. Kalvarijoje, kad būtų arčiau savo vyro, laikomo Marijampolės kalėjime. Vyrą išlaisvino prasidėjęs karas. Ji dirbo savo kabinete iki 1944, kai raudonasis siaubas ir vėl grįžo į Lietuvą. Dabar su savo šeima ji paliko tėvynę ir pasitraukė į Vokietiją. Gyveno Goettingene, vėliau Wuertburge, kur dirbo pabėgėlių stovykloje dantų gydytoja. Už rūpestingą darbą ir draugišką patarnavimą žmonių buvo visuomet mėgiama.

1949 Jakulių šeima pasiekia Amerikos krantus. Kuriasi New Yorko valstybėj. Vaikai maži, pirmieji žingsniai labai nelengvi. Eugenija su tvirtu nusistatymu bando patekti į savo profesiją, bet tais laikais, deja, buvo beveik neįmanoma. Keliasi į Clevelandą, kur lengviau buvo gauti darbą sau ir vyrui. Pradžioj ji dirba White Motor Co. įstajog, vėliau gauna darbą universiteto ligoninės laboratorijoj endokrinologijos skyriuj. Čia išdirbo

A. a. Eugenija Jakulienė

su šeimomis, seserys Marija Taraskevičienė ir Zigma Sokolovienė su šeimomis Toronte, brolis Romanas Lietuvoje. Taip pat daug draugų bei pažįstamų Lietuvoje ir Amerikoje. Išsėkis ramybėje, Mieloji Eugenija, ir tebūnie Tau lengva Amerikos žemė, o pora pušelių prie Tavo kapo primins taip Tavo mėgtus tėviškes miškus. Tu visuomet mums liksi skaisčiu pavyzdžiu, kaip mylėti ir būti mylimai savo šeimos ir artimųjų, kaip, būnant bejegei bei ligos iškankintai, pajėgti nusišypsoti, ir kaip ramiai bei viltinai kalbėti apie mirtį, lyg ji būtų buvusi iš Tavo laukiama viešnia.

N. Bieliniene

Lietuvių Fronto bičiulių suorganizuotose politinių studijų savaitgalio metu Aušros ir Jono Jurašų pagerbimo priešpiečiuose sausio 24 Los Angeles Hilton viešbutyje svečiai klausosi kongresmano Alphonso Bell kalbos. Iš kairės — Aušra Jurašienė, L. Valiukas, adv. Z. Brinkienė, Jonas Jurašas, A. Raulinaitis (LFB samburio pirm.), prel. J. Kučingis, V. Jonuškaitė ir A. Raulinaitienė. Nuotr. A. Adomėno

MŪSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla.

GRAZI PRADŽIA KOLONIJOJE

Šie 1976 m. rodo organizuotumą ir gyvastingumą mūsų kolonijoje. Visų pirma, sausio 7 d. vietos ALTOs skyriaus ir visuomenės gausiam susiriume išklauseme ALTos pirm. dr. K. Bobelio, kuris čia šventės praleido, įdomų pranešimą. Pranešimas lietė Lietuvos laisvės problemas ir kovą, į kurią mes visi įsijungiamo.

Sausio 17 d. išrinkome metiniame susirinkime naują liet. klubo valdybą ir d.

Jie jau turėjo du posėdžius, pasirodė Vasario 16-tai ir sprendami klubo reikalus. Posėdžiuose dalyvauja: pirm. Karnius, Jurgėla, Urbonas, Skorupskis Mazuolienė ir direktoriai — Bakutis, Jakušovas, Kleiza,

Štaupienė, Ugėnas, Jomantienė, Zelba.

Sausio 29 d. 12:30 v. p.p. pamatėme televizijos 13 stoties gyvą lietuvių pasirodymą. A. Karnienė kalbėjo apie Lietuvą ir lietuvius, gi jos vadovaujama taut. šokių grupė, grojant akordeonistui Kivėnui ir E. Rūksteleienės moterų oktetas išpildė programą. Gerai pavykusi klubo pasirodymų pradžia, skirta Bicentennial programoms.

Jungtinis liet. organizacijų komitetas vasario 1 d. suorganizavo klube sen. Care T. Curtis rezoliucijai 319 remti laišku rašymą. Prie 5 stalų susirinkusieji pasirašė tvarkingai paruoštus virš 500 laišku senatoriams, prašant nepripažinti Lietuvos okupacijos.

Vasario 3 d., 12 val. vidurdienį lietuviai ir vėl turėjo programą televizijos 44 stoty. A. Karnienė pristatė lietuvius, Lietuvą, gintarą, audinius, gi trys moterys Zelbienė, Miliauskienė ir Jurgėlaitė pademonstravo tautinius moterų rūbus. ir šis pristatymas gražiai praėjo.

Vasario 5 d. mirė populiarius Povilas Karaliūnas, vienas liet. klubo steigėjų. Koplyčioje II. 6 su velioniu atsisveikino pirm. Karnius, maldas sukalbė kun. T. Degutis. I. 7 po mišių katedroje ir palaidojus kapuose, pietų metu Liet. Kat. Susivienijimo vardu žodį tarė K. Kleiva. Publika visur gausiai dalyvavo.

Vasario 8 d. įvyko trečias liet. klubo viešas pasirodymas ryšy su Bicentennial. Williams Parko specialioje estradoje 2 val. p. p. pradėjo groti miesto orkestras, gi gausi amerikiečių ir lietuvių publika sėdėjo suoluose. Orkestras išpildė ir lietuvišką dalį — Lietuvos himną, Vilniaus melodijas ir maršą. Nuo 3 iki 4 val. p. p. liet. klubo taut. šokių grupė, choras ir moterų oktetas davė gyvą, gražiai pavykusią programą. Pranešėjas A. Karnienė pavyko sujungti mūsų netikėtą meno ansamblį su gausia publika. Amerikiečiai ir lietuviai likome labai patenkinti didele ir gera lietuviška reprezentacija. Kz. Ažytėnas

Žmogus, kuris šią dieną praleidžia girdamasis, ką veiks rytoj, galimas dalykas, tą pat darė ir vakar.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

Bronius Macevičius

Vasario 17 dieną sueina lygiai vieneri metai, kai mūsų brangus vyras, tėvas, senelis ir uošvis apeido šį pasaulį. Šv. Mišios už jo sielą bus laikomos vas. 22 d., 5 val. popiet. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Nuosirdžiai prašome gimines ir prietelius drauge su mumis pasimelsti už jo sielą.

Nulūdę žmona, vaikai ir anūkai

A. + A. MARY A. WALLACE

Pagal pirmą vyrą Baltakis

Gyveno. Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl. Mirė vas. 15 d., 1976, 7:45 val. vak., sulaukus 83 m. amž. Gimė Lietuvoje, Rokiškio parapijoje. Amerikoje išgyveno 64 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Anthony Baltakis, marti Eugenia, dukktė Anne Miller, žentas Anthony, 5 anūkai, 6 proanūkai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Šv. Kazimiero Ses. remėjų dr-jai ir Dariaus-Girėno American Legion Auxiliary. Kūnas bus pašarvotas antradi., 2 val. popiet Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 St. Laidotuvės įvyks treč., vas. 18 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Prašome nesiusti gėlių. Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūdę: Sūnus, dukktė, marti, žentas, anūkai ir proanūkai. Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnus. Tel. 737-1213

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai? Benti vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent ngdydami lietuvišką knygą.

Už \$5.00 ar daugiau paįdami lietuviškų knygų per metus, mes galime per Lietuvos Knygos Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ. Už tai mes gausime pasirinktinai visus Klubo leidinius trečdaliu pigiau.

Rašykite tuojau:

Lietuviškos Knygos Klubas
 4545 West 63rd Street
 Chicago, Illinois 60629

pridėdami \$5.00 įstojamo mokesčio. Jokių kitų mokesčių nereikės, išskyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaidos.

Klubas siūnia savo nariams informacijas apie išleidžiamas knygas.

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

A. + A. ANTANUI SMILGEVIČIUI
 mirus Lietuvoje, jos sūnams kun. ZENONUI ir ZIGMANTUI su šeima bei kitiems giminėms reikiame mūsų giliausią užuojautą ir kartu liūdime.
 E. Dovilienė ir sūnūs Brunonas ir Henrikas

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
 TĖVAS IR SŪNUS
 TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
 2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
 1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
 AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriat
MAŽEIKA & EVANS
 6845 SO. WESTERN AVE.
 TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
 MAŽNOMAS VIETA
 REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

E U D E I K I S
 Laidotuvių Direktoriat
 DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
 TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
 4330 South California Avenue
 Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
 4605-07 South Hermitage Avenue
 Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
 Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
 3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
 2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6872
 2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
 11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
 4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
 3254 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39
VASAITIS - BUTKUS
 1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

APLINK MUS

× Bronius Nandžiūnas, buvęs ilgametis Sovietų koncentracijos stovyklos ir "psichiatrinų" ligoninių kalinys, prieš pusmetį atvykęs į Kanadą ir ten apsigyvenęs, praeitą savaitę galį buvo atvykęs į Chicago. Lietuvių jaunimo suruoštame Vasario 16 minėjime pasakė pa grindinę kalbą. JAV LB Vidurio Vakarų pagardos pirm. Modesto Jakaičio lydimas svečias lankėsi "Drauge", tarėsi su dienraščio vadovais ir susipažino su spaudos darbu. Į Torontą išskrido vakar.

× Loyolos universiteto Mc Cormic Pl. praeitą sekmadienį suruoštosie iškilmes iki šimtai studentų gavo universiteto baigimo diplomus, jų tarpe šie lietuviai: Rūta Augiūtė (psichologijos) Vytautas Kazimieras Kerpe (medicinos) ir Vaidis J. Valaitis (b. s. iš ekonomijos). Be to, garbės sąrašuose įrašyta Christine Marie Krizszciokaitis (iš antropologijos). Iškilmės tęsėsi dvi valandas. Diplomus įteikė Chicagos arkivyskupas kardinolas J. Cody.

× Lietuvos Vyčių susirinkimas įvyks šiandien 8:00 v. v. Šv. M. M. Gimimo parap. salėje.

× "Cicero Life" laikraštis praėjusį sekmadienį daug vietos skyrė lietuviams. Išspausdino vedamąjį Lietuvos nepriklausomybę primenantį Algirdo Kasparo laišką, taip pat įsidėjo platesnį aprašymą apie ALT os suruoštą Vasario 16 minėjimą parapijos salėje, pridėdami ir Alvydos Būkutės, skaitančios Cicero prez. Kerner proklamaciją, nuotrauką.

× Z. Orvydas, Hamilton, Kanadoje, siūsdamas savo prumeratą, kartu užsakė "Draugą" savo broliui, kaip dovaną jo gimimo dienos proga. Z. Orvydas daug metų buvo lietuviškos spaudos platintojas ir "Draugo" rėmėjas. Šiuo metu jis jau eina 72-rus metus ir nesveikuoja. Nuosirdžiai dėkojame ir linkime daug sveikatos.

× "Chicago Tribune Magazine" šiais metais ateinančios savaitės minėtinų datų sąrašą įrašyta ir Vasario 16 su paaiškinimu, kad nuo 1940 metų Lietuva tebėra Sov. Rusijos pagrobta.

× Povilas Semėnas, gyv. North Fond Du Lac, Wis., atsiūsdamas mokeskį už "Draugą" prumeratą, pridėjo auką už kalėdines korteles. P. Semėnas savo laiške mums rašo, kad jo sveikata silpna ir be "Draugo" jam būtų dar sunkiau. Linkime pasveikti.

× "Laiškų Lietuviams" koncertas ir konkurso premijų įteikimas bus ši sekmadienį, vasario 22 d., 4 val. po pietų Jaunimo Centre. Meninę programą atliks Jaunimo Centro choras "Audra" ir dvi šokių grupės. Po koncerto — vaisės kavinėje. Bilietai gaunami pat T. Jėzuitus, Vaznelio krautuvėje ir prie jėjimo. Bilietų kainos — 4 ir 5 dol. (įskaitant ir vaises). (pr.)

× Juozas Žvynys, patyręs Income Tax pildytojas, greitai ir tvarkingai užpildys jūsų Federal ir State Income Tax. Kreiptis visomis dienomis, neišskiriant ir sekmadienį, nuo 8 val. ryto iki vėlaus vakaro. 7259 S. Francisco Ave. Telef. PR 6-1349 (pr.)

× Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. parduodami lietuvių dailininkų tapybos darbai. Taip pat čia rėmuojami paveikslai. Tel. 436-2112. (sk.)

× Cicero L. B. Vasario 16 minėjimas bus sekmadienį, vasario 22 d. Pamaldas 10:30 atnašaus kun. dr. A. Juška, giedos solistė Laima Stepainė. Oficialioji ir meninė dalys bus tuoj po pamaldų parapijos salėje. JAV L. B. visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Gečys bus pagrindinis kalbėtojas ir Anton J. Valukas, kandidatas į apeliacinį teismą. Z. Numgau daitės Jaunimo centro dramų studija, Švyturio šokėjai, vad. D. Narutytės ir G. Cepaitytės, Cicero jaunimas atliks meninę programą. Visi kviečiami dalyvauti.

× Cicero Šv. Antano parapijos mokykla praėjusį antradienį gražiai paminėjo Vasario 16 d. Nepaisant, kad mokykloje lietuvių vaikų tėra tik trejetas, vasario 16 d. 8 v. r. bažnyčioje buvo atlaikytos Šv. Mišios už Lietuvą. Visi lietuviukai visą dieną dėvėjo tautinius drabužius, o pirmą valandą buvo suruoštas visiems mokyklos vaikams Lietuvos nepriklausomybės minėjimas. Parapijos klebonas yra kun. J. Stankevičius.

× I. ir S. Pranskevičiai iš Cicero, Vasario šešioliktosios proga, padovanojo Cicero, Šv. Antano parapijos mokyklai 8 tautines vėliavas. Iki šiol mokyklos klasėse kabėjusios trišpalvės jau buvo susidėvėjusios. Dabar jos pakeistos naujomis. Parapijos klebonas kun. J. Stankevičius ir mokyklos vedėja seselė Salvatorė, dideli lietuvių rėmėjai ir palaikytojai, šia gražia dovana labai apsidžiaugė. Pranskevičių trys vaikai mokosi prie parapijos veikiančioje lituanistinėje mokykloje ir nuolat dalyvauja lietuviškų parengimų programose.

× Antanas Pocevičius, statybininkas, gyv. Omaha, Nebraskaje, atsiuntė čekį už dvi "Draugo" prumeratas ir pridėjo didesnę auką spaudos stiprinimui. Nuosirdžiai dėkojame.

× Tikslų lietuvių programa centrinėje miesto bibliotekoje yra tokia: vas. 17 d., 12:15 v. popiet Jaunimo centro choras, vedamas muz. Fausto Strolis; vas. 18 d., 12:15 v. popiet Ed. Mankus rody skaidres ir vakare 5:30 iki 7:30 v. oficialus Dvidešimtis lietuvių dailininkų parodos atidarymas; vas. 19 d., 12:15 v. popiet — soka Žilvičio grupė, vadovaujama Vandos Stankienės. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Balzeko muziejų (pr.)

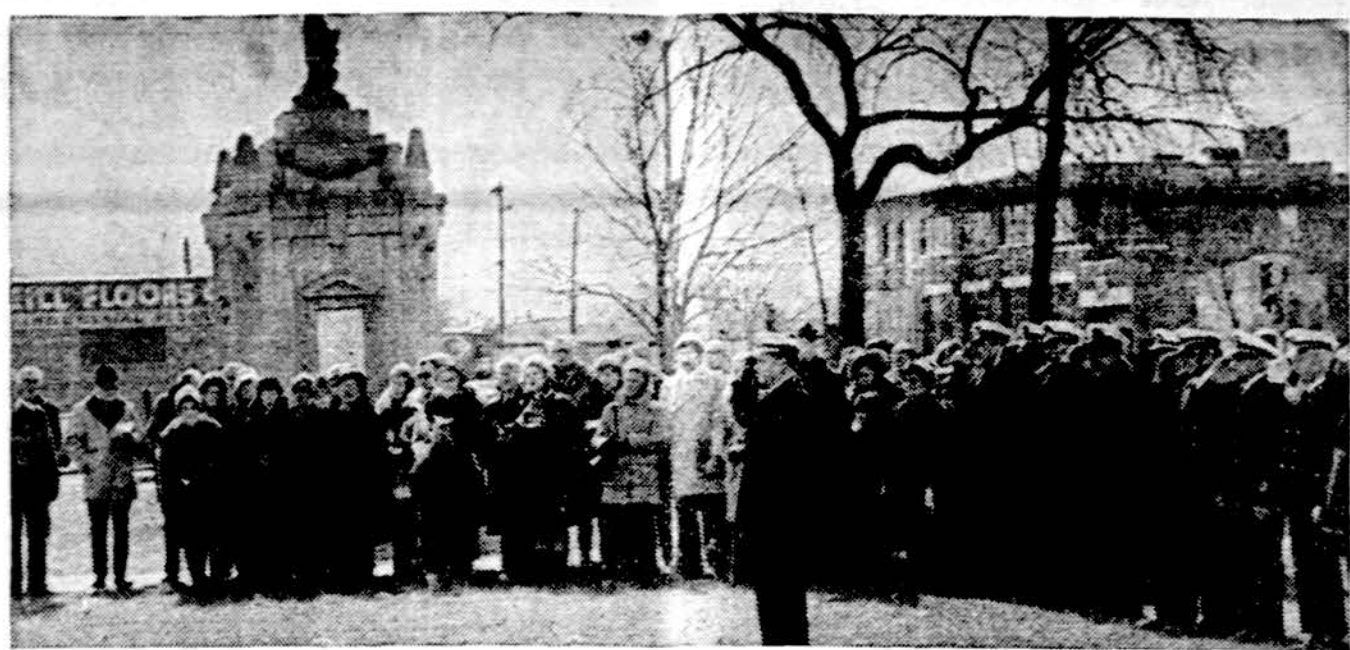
CHICAGOS ŽINIOS

ZMOGAUS TEISIŲ REIKALAI
Ženevoje įvyko Jungtinių Tautų žmogaus Teisių komisijos 23 sesija, kurios metu bus aptarta žmogaus teisių padėtis kai kuriuose pasaulio kraštuose. Diskusijų metu bus atkreiptas dėmesys į pavojus, kuriuos sudaro žmogaus laisvę piličių surašymo moderniosios technikos metodai ir rinkimas žinių apie atskirų piličių privatų gyvenimą ir veiklą.

GELETI EZERUS
Kaimyniniame Lake apskrity savininkai mokėdami po 15,000 dol. už įtaisą pumpuoja deguonį į šešis ežerus, tikėdamiesi pakelti deguonio kiekį vandenyje ir labiau išsaugoti žuvis bei pačius ežerus įvairių sportų mėgėjams.

ATRADO PAGROBTAS VERTYBES
St. Balzeko nuotrauka buvo įdėta Chicagos didžiųjų dienraščiuose pažymint, kad trečiadienį buvo Chicagos pietvakarių šuklių krūvoje atrasti iš muziejaus pavogti daiktai; apie 70 monetų, penki medaliai, dvi XIV šimt. ietys, kai kurios kitos senienos net iš XIII šimtmečio.

ATRADO PAGROBTAS VERTYBES
St. Balzeko nuotrauka buvo įdėta Chicagos didžiųjų dienraščiuose pažymint, kad trečiadienį buvo Chicagos pietvakarių šuklių krūvoje atrasti iš muziejaus pavogti daiktai; apie 70 monetų, penki medaliai, dvi XIV šimt. ietys, kai kurios kitos senienos net iš XIII šimtmečio.

Cicero lietuviai Lietuvos vėliavos pakėlimo iškilmėse prie miesto rotušės. Nuotr. Jono Kuprio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVOS VĒLIAVA
CICERO MIESTE
Cicero lietuviai, dalyvaujant miesto prezidentui ir kitiems miesto pareigūnams, vasario 14 d. miesto rotušės aikštėje iškilmingai pakėlė Lietuvos vėliavą. Vėliavos pakėlimą atliko Cicero šauliai, vadovaujami J. Milkovaičio, Vysk. M. Valančiaus ateitininkų kuopos ir Cicero lietuvių skautų draugovės. Vėliavas pakeliant, visi giedojo Lietuvos himną.

Miesto proklamaciją, paruoštą stud. S. Kuprio ir priimtą miesto tarybos, skaitė G. Resnick, kuris iškilmės vadovavo. Po to sveikino miesto prezidentas. Ilgesnį žodį anglų ir lietuvių kalbomis tarė Šv. Antano par. klebonas kun. J. Stankevičius, kurio dėka visi iškilmėse dalyvavę lietuviai galėjo pasijusti Lietuvos laisvės kovotojais, turinčiais progą vieningai to tikslo siekti. Iškilmės buvo baigtos sugiedant Mariją, Mariją. J. Č.

NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENA SV. SEIMOS VILOJE

Lietuvos nepriklausomybės šventė Šv. Seimos viloje, Lemont, Ill., buvo paminėta vasario 15 d. Prieš šv. Mišias buvo giedamos specialios giesmės, primenančios Lietuvos bažnyčias. Į pamaldas rinkosi kai kurios vilos gyventojos su tautiniais drabužiais, o vyrai persijuoję tautinėmis juostomis. Ryte 7 val. buvo šv. Mišios už Lietuvos laisvę, žuvusius, nukankintus, ištremtuosius į Sibirą, persiekiojamus dėl tikėjimo ir tautinių įsitikinimų. Šv. Mišias atlaikė ir šventei pritaikyta pamokslą pasakė kun. P. Garšva. Aukas šv. Mišių metu prie altoriaus nešė dvi Šv. Seimos vilos gyventojos, apsirergusios tautiniais drabužiais, o tautinė-

mis juostomis persijuoję du vyrai atnešė Amerikos ir Lietuvos vėliaves ir pastatė altoriaus kampe. Per Mišias giedojo seselių choras. Pabaigoje pamaldų choras iškilmingai sugiedojo Lietuvos himną.

Pusryčių metu vilos gyventojams ir svečiams buvo prisegtos tautinės vėliavės ženklai, o vilos direktorius kun. S. Adominas tarė nuosirdų žodį angliškai ir lietuviškai, visiems gyventojams paaiškindamas dienos prasmę, laisvės reikalą pavergtai tautai ir reikalą melstis už pavergtuosius ir tėvynės išlaisvinimą. Pusryčių metu visi turėjo progą pasikalbėti apie netolimus laikus, kaip Vasario 16-toji būtų švenčiama nepriklausomoje Lietuvoje ir Amerikos lietuvių tarpe. Be to, visas sekmadienis buvo leidžiamas Lietuvos nepriklausomybės šventės dvasioje.

"GRAFAS LIUKSEMBURGAS" CHICAGOJE

Chicagos lietuvių choras Pirmyn, vadovaujamas dirigento režisoriaus muz. Kazio Steponavičiaus, jau šešti metai iš eilės vis pastato po naują operetę. Iki šiol jau matėm J. Strauso — Šikšnosparni, F. Leharo — Linksmačių našlę, J. Strauso — Čigonų Baroną, F. Planquette — Kornevilio Varpus ir F. Schuberto — Meilės dainą. Gi šm. kovo 13-14 dienomis, Marija aukšt. mok. auditorijoje, matysim F. Leharo Grafą Liuksemburgą.

F. Leharas (1870-1948) buvo vengrų kilmės austrų kompozitorius, muzikos studijas baigęs Pragoje. Tačiau žymesnę savo gyvenimo ir kūrybos dalį jis praleido Vienoje ir mirė Bad Ischl Austrijoje, netoli Salzburgo.

Jo muzika, su polinkiu į vengrų ir slavų melodijas, yra linksmi ir nuotaikinga ir tuo panaši į J. Strauso muziką. F. Leharas, be visos eilės kitų muzikos kūrinių, yra parašęs ir dvi operas: Ku kuschka, kuri 1896 m. buvo pastatyta Leipcege ir jo didžioji opera Giuditta 1934 m. statyta Vienoje, bet jos didesnio pasisekimo neturėjo. Be to, jis yra parašęs

ARESTAVO SVETIMSAIUS

O'Hare aerodrome nuo sausio 1 d. areštuoti 162 svetimsaliai, neteisėtai atvykęs į Chicago. Daugiausia buvo atskridusių iš Los Angeles.

SVARBUS ATRADIMAS

Šv. Luko ligoninėje surastas naujas būdas sumažinti kraujotaką krešulų atsiradimą plaučiuose ligonių, laikomų ligoninėse. Kresuliai dažnai būna mirties priežastimi.

368,000 DOL. SUSISIEKIMUI

Pasiektas kompromisinis susitarimas tarp kai kurių priemiesčių ir regionalinio Chicagos susisiekimo. To dėka bus galima panaudoti susisiekimo gerinimui 368 000 dol., kurie buvo užšaldyti.

net 30 linksmų ir daugiausia komiškų operetų, iš kurių Linksmačių našlė, pirmą kartą pastatyta 1905 m. Vienoje, jam atnešė pasaulinį garą. Kitos jo žymesnės operetės buvo: Grafas Liuksemburgas, Vienos moterys, Čigonų Barona, F. Planquette — Kornevilio Varpus ir F. Schuberto — Meilės dainą. Gi šm. kovo 13-14 dienomis, Marija aukšt. mok. auditorijoje, matysim F. Leharo Grafą Liuksemburgą.

Pažymėtina, kad jo Linksmačių našlė ir Grafas Liuksemburgas buvo statomi ir mūsų nepriklausomos Lietuvos valstybiniam teatre.

Liuksemburgo Grafo operetės turinys yra komiškas, linksmas, intriguojantis ir meilės nuotykiams išpintas. Veiksmas vyksta prieš pirmą pasaulinį karą Paryžiuje, tame pasaulio didikų ir piniguočių lėbavimo centre.

Senstelėjęs bet turtingas bulgarų princas Basil Basilovič nori vesti operos primadona Angėlę Didier. Jiems kluodo Angėlės paprastą kilmę. Princas Basilius perka nusigyvenusį Grafą Rėnė Liuksemburgą, kad šis vestų Angėlę, o po trijų mėnesių persikirtų. Šiuo būdu Angėlę įgytų titulą ir būtų princui tinkama žmona. Vedybų apeigos vyksta slapta, ir nei Angėlė nei Grafas Liuksemburgas vienas kito nemato. Tačiau trijų mėnesių laikotarpį jie susipažįsta ir išimylai nežinodami, kad jie yra vedę.

Grafo Liuksemburgo draugas menininkas Armand Brissard myli Angėlės draugę Julietą ir nori, kad ji jam pozuoti Afroditės paveikslui. Tačiau Juljeta atsako: "Pirma vedybos, o tik po to pozavimas". Kuris iš jų laimės?

Tačiau viskas po įvairių komiškų situacijų baigiasi labai laimingai. Princas Basilius veda grafinę Kokosovą, su kuria jis jau trys metai kaip buvo susizadėjęs, bet sutikęs Angėlę, savo nuomo-

Cicero lituanistinės mokyklos vakaro metu mokiniai atsisveikina su ilgamete mokytoju P. Razminu, įteikdami jam dovaną. Iš kairės: V. Kuprytė, I. Gadžiauskaitė, tėvų komiteto pirm. inž. J. Arštikys ir mok. P. Reznina. Nuotr. Jono Kuprio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Malvina Ugenienė, Lietuvos klubo narė St. Peterburge ir uoli klubo kūrėjų pirmūnė, nors jau vyresnio amžiaus, bet savo švelniu balsu dar ir šiais metais dviem atvejais džiugino susirinkusius narius ir svečius. O ypač norėdama padainuoti savo dukrai JAV kariuomenės majorai, išleidžiant ją į tolimą kelionę. Klausėsi jos ir kitos jos dukterys, sūnus Vytautas Ugenas, klubo direktorius, jos vyras ir daugybė klubo svečių susirinkus čia pietauti vasario 1 d. Ir jau paskutinį sykį jos klausėsi jos brolis Povilas Karaliūnas, kuris mirė vasario 5 dieną.

— A. a. Povilas Karaliūnas mirė šių metų vasario 5 d. Palaidotas vasario 7 d. iš St. Peterburgo diecezijos katedros po šv. Mišių. Tai buvo malonus ir veiklus lietuvis.

— Muz. Albertas Mateika ir Rūta Jurgėlaitė akompanavo St. Pete., Fla., Lietuvių klube solistei Malvina Ugenienei, jai atliekant populiarias lietuvių kompozitorių dainas. St. Pete. lietuvių klubo chorą sausio 25 d. pasirodymam atstovavo šie choristai: Steponkus, Jurgėla, Gimžauskas, Karnius, Jakušovas, Linartas, Mereckis, Gimžauskienė, Steponkienė, Vizbarienė, Jurgėlienė, Karnienė, Biskienė, Galvydienė, Urbonienė, Bakutienė ir Juozaitienė.

— "Broliai Domeikos" išleidiama angliškai. Netrukus išspausdins išverstas į anglų kalbą Lietuvoje pagarsėjęs ir valstybinę premiją laimėjęs Liudoviko Dovydo romano Broliai Domeikos. Leidžia Encyclopedia Lituanica leidykla. Įvadą parašė dr. R. Šilbajoris. Aplanaką padarė ir techniškai apipavidalino dail. Gražina Raugas.

Sol. V. Verikaitis ir R. Strimaitis, pirmą kartą pasirodė sausio 31 d. "Tėvynės Prisiminimų" radijo valandos 25 metų jubiliejaus programoje Toronte. Sekantis jų pasirodymas bus Daytono, Ohio, vasario 22

KANADOJE

— Lietuvos gen. kons. dr. J. Žmuidzinas Vasario 16-sios proga Toronte pasakė kalbą, be kitko primindamas Helsinkio konferenciją, pažymėdamas, kad deklaracijos 3-čiame straipsnyje rašoma: "Dalyvaujančios valstybės laiko visas viena kitos sienas, o taip pat visų Europos valstybių sienas nepažeidinė keliu. Klausėsi jos ir kitos jos dukterys, sūnus Vytautas Ugenas, klubo direktorius, jos vyras ir daugybė klubo svečių susirinkus čia pietauti vasario 1 d. Ir jau paskutinį sykį jos klausėsi jos brolis Povilas Karaliūnas, kuris mirė vasario 5 dieną.

— A. a. Povilas Karaliūnas mirė šių metų vasario 5 d. Palaidotas vasario 7 d. iš St. Peterburgo diecezijos katedros po šv. Mišių. Tai buvo malonus ir veiklus lietuvis.

— Muz. Albertas Mateika ir Rūta Jurgėlaitė akompanavo St. Pete., Fla., Lietuvių klube solistei Malvina Ugenienei, jai atliekant populiarias lietuvių kompozitorių dainas. St. Pete. lietuvių klubo chorą sausio 25 d. pasirodymam atstovavo šie choristai: Steponkus, Jurgėla, Gimžauskas, Karnius, Jakušovas, Linartas, Mereckis, Gimžauskienė, Steponkienė, Vizbarienė, Jurgėlienė, Karnienė, Biskienė, Galvydienė, Urbonienė, Bakutienė ir Juozaitienė.

— "Broliai Domeikos" išleidiama angliškai. Netrukus išspausdins išverstas į anglų kalbą Lietuvoje pagarsėjęs ir valstybinę premiją laimėjęs Liudoviko Dovydo romano Broliai Domeikos. Leidžia Encyclopedia Lituanica leidykla. Įvadą parašė dr. R. Šilbajoris. Aplanaką padarė ir techniškai apipavidalino dail. Gražina Raugas.

Puikl dovana — bet kuria proga!

Popular Lithuanian Recipes

PATIESLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Suredagavė: **Juozapina Dauzvardienė**

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido bestiaja laidą šios populiarios virimo knygos J. Dauzvardienės vėli patieslino ir pagrazino šia laidą naujai apsuosimais.

Tai geriausia dovana naujom žmonom ar marciom Daugelis apdovanojo kitataucius supazindinti juos su lietuvisku maistu ir virimu Si knyge yra sukeliu daug pasisekimo lietuviu ir kitatauciu darbo vietoje ir organizacijose

Knyga yra labai graziai irista ir spalvotomis ilustracijomis ir abas poci vartojimui

Patiesinkite la patu

DRAUGAS knygu skyrius
1545 West 63rd Street
Chicago Illinois 60629

Kaina \$3.50 (Prilike 30 centu, pašto mokomus. Pridotte gyventojai pridotte 50 centu mokesciam ir patu)

J. Jad.